

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pă un an	4 coroane.
Pă o jumătate de an	2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.	

Abonamentele se fac la „Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiul.

Colonisările.

Cuvîntul colonisare înseamnă așezare sau aducere de oameni în un ținut care-care, ca acestia să se statornicească, să prindă rădăcini și să trăească acolo din neam în neam.

Eștiut acum, că în cele mai multe ținuturi din Ardeal și Bănat, Români locuiesc în mari masse (adecă tot Români în câte un ținut). Stăpânirile maghiare de mai mult și-au pus gândul, ca să schimbe acest lucru așa, ca să rupă massele aceste de Români prin colonisări și facerea de sate ungurești în ținuturile române. Prin aceasta își ajung două scopuri. Întâi dău pâne la o grămadă de Unguri prăpădiți și lipsiți și astfel își ajută neamul, iar apoi prin colonisările isbutesc mai ușor a ne țină pe noi Români în o supunere economică.

Colonisările se fac așa, că stăpânirea cumpără pe banii țării moșii mari grofești, printre Români și apoi le împarte în părți de câte 20 jugăre și așează pe o astfel de parte câte o familie săcuiască sau ungurească. Coloniștii, se înțelege, trebuie să plătească pămîntul, dar numai pe incetul, abia în decurs de 40 de ani, cu câte 4%, sau 4 la sută. Din astfel de coloniști sau familiilor așezate se fac apoi cu incetul sate ungurești în ținuturi, unde mai nainte nu era picior de Ungur.

Colonisările la noi le-a început stăpânirea mai de mult, dar la început nă prea isbutit. Au fost așezăți Unguri cu deosebire în unele părți ale Bănatului, dar coloniștii nu plăteau regu-

Apare în fiecare Dumineca

lat, mulți fugeau dincătrău au venit și în urmă nu se prea găsiau coloniști.

Cu toate acestea însă stăpânirea a continuat cu colonisările și acum se pare, că de aci înainte vor isbuti mai bine. Cel puțin așa ne asigură ministrul de agricultură Darányi, și se vede, că stăpânirea va purta tot mai mult gând colonisărilor și va cheltui tot mai mulți bani pentru a le da avânt.

Colonisările, așa cum se fac la noi, formează o parte a luptei economice. Și fiindcă ele sunt începute și planuite să face printre noi Români, trebuie să petrecem cu luare aminte lucrarea, ce se face în privința aceasta.

Am amintit, că colonisările se fac acum în două părți ale țării: în Bănat și Ardeal. În Bănat s-au început mai de mult și acolo sunt deja sate întregi de coloniști unguri, cum e Igazfalva, Gombos etc.

In Ardeal s-a început lucrarea de colonisare în trei locuri. Mai întâi la Șarmăș și înspite Bistrița. Apoi acum să urmează mai parte: în Bun și Ferihaz pe Târnave. În comunele aceste și în cele învecinate stăpânirea a cumpărat la 4482 de jugăre, pe care se vor coloniza Săcui. S-au cumpărat moșii tot spre scopul acesta la Tritiul-de-sus, la marginea Câmpiei ear' acum mai nou moșia grofului Andrásy din hotarul Ludoșului și al Bogatei de pe Murăș. La Ludoș s'a mai întemplat apoi, că un proprietar de acolo Eczken a dăruit statului moșia sa de 1300 jugăre, spre scopuri de colonisare și cu condiția, ca până trăește să i-se plătească 5%, după prețul moșiei.

Că ță-a da doi boi și-o vacă
Și locul de peste apă.
Locul apa ță-a mină,
Boii când ță-or mânca,
Tu cu hida-i rămânea.

De pe Câmpie.

Culese de Simeon Suciu Triteanul, cantor.

Mult mă 'ntreabă măicuță
De ce doresc pe badea?
Lasă maică să-l doresc
Că n'am știut ce iubesc,
C'am iubit un clop cu peană
N'am știut c'ă fi cătană.
Am iubit o rujă-umplută
N'am știut c'ă fi regrută,
Și-am iubit un păună
Neamțu ță-a dus la oraș
De-ai fi soare grăitor
Pe cum ești de mergător
Eu soare te-ă întreba
N'ai văzut pe bădița?

INSERATE
se primesc în biroul administrației (strada Poplăci nr. 15).

Un sir garmond prima dată 14 bani, a doua-oară 12 bani, a treia-oară 10 bani.

Aici la Ludoș, pe cele două moșii ale lui Eczken și Andrásy, se vor așeza, începând cu anul viitor, la 1500 suflete de Săcui, ca coloniști, ca să unguriseze și stăpânească Ludoșul și împrejurimea.

Așa stăm cu colonisările, cari pentru noi, așa cum se fac, sunt primejdioase. Dar' despre ele vom mai vorbi în următoarele numere.

Din Austria. »P. Lloyd« de ieri are o deosebită de următorul cuprins: Pe baza unor informații dela toate partidele mai mari, se pare, că delegarea delegațiunii și a comisiei de cuotă nu va da de nici o decată.

În ședința de alătăieri a clubului polon, a fost o discuție vehementă, în chestia secției galiciene din ministerul de interne. Mai mulți oratori au condamnat aspru politica nesigură și de duplicitate a guvernului.

Pentru ședința de azi Germanii radicali și-au retras mai multe interpelații și Cehii au declarat, că nu vor conturba ședința.

Așa e stăpână nesiguranța, de azi pe mâne, în stările parlamentare din Austria.

Sentență de moarte. Din Sofia vine stirea sensațională, că comitetul macedonean în ultima sa ședință a decis, să nu cedeze presiunii marilor puteri și să continue cu rezervăriile Macedoniai. Comitetul a provocat reuninea de tir din Sotia, care dispune acum de 2200 membri, ca să

și-apoi soare mi-ai răspunde
De l'ai văzut oare-unde:
Pe bădița l-am văzut
P'un rît verde necosit,
Era galbin de urât,
Pe-un rît verde negreblat,
Tot negru de supărat.

Din Șeica mare.

Culese de I. Tudor.

Băta-te crucea de naș
Cu cine mă cununaș,
Cu toanta dela oraș.
Zi nașule să se ducă
Că la noapte mă măncă.
Ea se dă la vaci să mulgă
Vacile se dau s'o mpungă.
Ha ho ho vacă bărnăie,
Că nu-i dracu să vă spaie,
Căci stăpâna vă dă paie.

FOITA.

Poesii populare.

Din Soimușul-român.

Culese de E. Teodor Libeg, ped. an. II.

Bade pentru dumniata

M'am topit ca cânepă,

Bade, de doruțul tău

M'am topit ca inu 'n tău.

Şedeti fete pe gunoi

C'om veni și după voi

Când vor fi Paștile Joi,

Cu șese boi înjugați

Când vor fi Paștile Marti.

Nu veni badeo la noi

Că mama nu ță-o da boi,

Dar' te du la cea găzdacă

continue acuirarea de membri. Mai departe comitetul cu toate voturile contra două, a decis moartea printului Ferdinand și cu execuțarea sentinței criminale a însărcinat pe membrii din Rusciuc și din Salonichi ai comitetului. Printul Ferdinand a și aflat în ziua următoare pe masa de scris **sentința de moarte**, ce i-s-a adus în scris la cunoștință din partea comitetului.

Contra comitetului macedonean se iau în Bulgaria măsuri tot mai severe. Ministrul de justiție Dr. Dancet a adresat zilele acestea către procurori și juzii de instrucție o circulară, în care își face atenție, că țeara e percursă de agenți de-al comitetului macedonean, care scoță bani cu amenințări dela cetățeni. Ministrul îndatorează pe magistrați a lăsa cele mai severe măsuri contra acestor agenți.

Ca la noi. Ziarul naționalist-poporal, »Deschiderea din Bucovina«, ne aduce știrea despre condamnarea redactorului său, dl Atanasiu German. Încriminată a fost o notiță, în care, între altele se spunea: »...am avut prilej să participe odată la un examen public, care s-a finit la școală aceea, am făcut trista observare, că d-na Prelipzan e foarte părtinitoare, căci ea se ocupă mai mult cu copile germane, și numai cu acele copile române, cari pot încurca ceva nemulțumitor, pe când de celelalte habar n'are. — Pentru că a criticat activitatea unei învechitoare, după merit, conform realității, a fost împrocesuat de respectiva d-na Prelipzan. Deși s-a dovedit prin martori adevărul celor spuse, deși s-a constatat că acuzația nu posedă limba română, deci nu se poate ocupa cu acele copile de Român, cari nu știau nemulțumitor, totuși redactorul român a fost condamnat la două luni închisoare, purtarea speselor și publicarea în ziar a sentinței. Contra sentinței s-a făcut recurs.

Casul acesta este cu atât mai revoltător, căci se știe, că în Austria Română sunt cei mai loiali și mai pacinici. Nu atacă existența nimănui și ei totuși sunt zilnic atacați atât de Rușii, cât și de guvernul său și din

partea tuturor autorităților administrative. Baronul Bourguignon face reale servicii patriei sale, când crede că și căstiga merite prin continua persecuție a fraților bucovineni. Sentința adusă contra confratului nostru bucovinean este o tristă doavă de sistemul nesănătos ce domnește în Bucovina. Este un simptom trist de tot, când pentru pronunțarea purului adevăr ești condamnat la temniță și spese, contra ori cărui reson.

Românii bucovineni însă vor lupta și mai departe, contra tuturor invectivelor dușmanoase. Loviturile se în continuu să pornesc chiar din partea acelora, cari ar trebui să i se ocrotească, le servesc spre oțelire la lupta pentru viitor. Adevărul, resonul sănătos, trebuie să fie odată învingător.

Planul de colonisare.

Cum se va face la Ludos colonisarea se vede din planul pe care l-a împărtășit un comisar de-al stăpânirii unei foi ungurești și care e următorul:

Cele două moșii mari din hotarul Ludoșului se vor împărtășii în moșii de căte 20 jugăre cat și pe fiecare moșie se va construi căte o casă.

Moșile aceste se vor da apoi la familii de Săcui, aduse din acea parte a Săcuii, unde populația e prea deasă. Fiecare colonist va primi deci căte 20 jugăre, o casă de locuit gata și nutreț pe un an de zile. Colonistii trebuie să aibă fiecare o avere de cel puțin 2000 de coroane în vite și unele economice. Dreptul de colonist nu e permis a se înstrăina în decurs de 15 ani.

Colonistul plătește în cei dintâi doi ani 2%, după valoarea moșiei prime. În anul al treilea se incepe apoi platirea anuităților, cu 4%, în restimp de 40–50 ani. Colonistul are drept a plăti în un an și mai multe rate de anuități. După platirea întregii valori, moșia devine proprietatea colonistului.

Pe teritorul uriaș, ce stă la dispoziție în hotarul Ludoșului, se vor forma 2–3 colonii mai mici, fiecare de căte 500 suflete. În privința administrativă aceste colonii se vor încorpora la

Până am fost la mama fată
Fost am ruje după masă
Rosmarin verde-n fereastă,
De cându-s la mama lui,
Fost am ruje după ușă,
Rosmarin verde-n cenușe.

„Datine și obiceiuri“.

Nunțile tărânilor români din comuna românească Tîrnova (lângă Reșița).

(Urmare).

Acum, până ajunge nunta acolo voiesc să vă spun ceva și despre imbrăcămintele mirilor, dar și despre a nuntașilor, și despre cum merg ei pe drum.

Mirele e îmbrăcat cu cămașă de pânză de »bumba în bumbă«, țesută de femeile noastre, asemenea și ișmene; cămașa e frumos lucrată la guler și la pumnă și la piept e împătrită și e lungă până la genunchi și pe poale are ciurătură, în picioare unii se înclăță cu opinci, dar cei mai mulți cu cisme ne-

Ludos. Se va incepe însă lucrarea, cu scopul ca mai târziu să se formeze o comună mai mare, care va fi numită »Eczkenfalva«.

Colonistii vor fi adunați din diferite părți ale Săcuii. Ei nu pot fi decât Maghiari (Săcui) și să aibă viață nepărată.

Colonisarea, după un plan bine definit, se va pune în lucru numai peste un an. Până atunci moșile vor fi cultivate din partea statului în regie proprie.

Schimbare de guvern în România.

Am spus în rîndul trecut, că în Tîră-Românească, guvernul este silit să arunce dări nove și să facă o mulțime de economii pentru a putea acoperi toate cheltuielile țării fără să ieșe în imprumut nou. Asupra legilor de dare însă guvernul nu s-a putut înțelege pe deplin cu o parte a deputaților din partidul conservator, așa, că în ședința de Luni neînțelegerea a ajuns acolo, că punându-se treaba la vot, majoritatea parlamentului a votat neîncredere guvernului presidat de dl P. P. Carp. În urma acestui vot de neîncredere, dl Carp s-a văzut silit să părăsească puterea, cu întreg guvernul și partidul conservator, și astfel și-a dat abdicarea. M. S. Regele Carol, primind abdicarea lui Carp, a însărcinat cu alcătuirea unui nou minister pe dl D. A. Sturdza, șeful partidului național-liberal. Astfel dar și au schimbat partidele: au ajuns la putere liberalii în loc de conservatori.

DIN LUME.

Bulgaria în ferbere.

Toată lumea privește cu spaimă spre țeara aceasta. Vestul comitetului macedonean suflă greu a revoluție. Se vede, că se topește zăpada, că vine primăvara: Earăși se vorbește de isbuțirea unui răsboiu în Balcani. Căci Bulgaria vrea să cucerească Macedonia și să o unească cu țeara lor. Dar la așa ceva se vor impotrivi Sârbii, Grecii, Turcii și Români. Norocul, că Rusia a pășit cu toată hotărîrea în contra neașteptărilor. La indemnul ei Turcia a

Din Vâlcani (comit. Maramureș).
Culese de Petru Balint, curator.

Creangă verde-a mărului
Poruncit-am mândrului,
Frunză verde-a călinii,
Că cu el nu m'oi iubă,
Mai bine m'oi prăpădă.
Păsăruică de pe grui
Du-te spune-i mândrului
Că nu-i trag nădejdea lui.
Păsărea de pe vâlcea
Spune-i mândrului așa
Nu-mi tragă nădejdea mea,
Că nădejdea mea-i așa
Ca și ghiața de sub puncte
Când pășești pe ea se rupe,
Eară nădejdea mea-i așa
Ca și ghiața subțirea
Când te sui pe ea pocnea.

Până am fost la mama mea
Fost am pui și turtură
Si dragă cui mă vedea.
De cându-s la mama lui,
Nu-s nici pasăre nici pui
Nici-s dragă nimănu,
Câte-oată nice lui.

gre și încrește; în cisme au ciorapi (ștrîmfi), care ajung un lat de mână mai sus decât tureacul cismei, ciorapii sunt făcuți în colori frumoase, la unii în tricolorul românesc, peste mijloc se încrește de regulă cu »brăciri« frumos lucrate de femeile noastre, cămașa dinainte se trage oțiră mai sus și e bine întinsă, iar dinapoi e mai jos și se încrește frumos, în spate poartă »laibăr« numit și »ciure« din cioareci vineți de casă și e lucrat de croitorii nostri frumos cu postav negru și verde; de e frig se îmbrăcă peste laibăr un fel de țol, asemenea din cioareci de casă, care e croit în forma rok-urilor nemulțumitori, care se numește »Iancăr«, și e lucrat cu postav, la guler, la buzunare și la mâneci, în cap poartă pălării, verde-închis, cu pantă lată ca de un lat de mână, verde-deschis, în partea unde se împreună capății e crestătat; așa e portul la toți cei tineri, iar la ziua nunții mirele se cunoaște dintr-o cîșcă numai pe floarea

luat măsuri aspre în contra comitetului macedonean. Deasemenea și guvernul bulgar din Sofia a trebuit să dea poruncă tuturor autorităților din țară, ca să vegheze și să pedepsească cu asprime orice mișcare revoluționară. Banditul Sarraffoff și toată ceata lui însă dău mereu înainte, par că nici nu le ar păsa de poruncile rusești și ale celor alalte puteri mari. Ei au hotărât chiar moartea prințului Ferdinand al Bulgariei. Pășirea necruțătoare a Rusiei în contra revoluționarilor bulgari, a făcut pe mulți să se mire, căci se știe, că Rusia este protectora Bulgariei. Luerul se explică astăzi, că după moartea lui Milan, Rusia s'a apropiat mai mult de Serbia, care e suprătă foc pe Imperiul austro-ungar din cauza înmormântării lui Milan. Această apropiere a indemnăt pe conducătorii monarhiei noastre, ca față de Bulgaria să se arete acum mai binevoitori.

Italia.

Stim, că Italia dimpreună cu Austro-Ungaria și Germania formează alianța celor trei țări față de alianța rusofranceză. Italienii însă au început să-și cam peardă simpatia pentru o astfel de prietenie politică. Guvernul italien a înștiințat deci atât la Viena, cât și la Berlin, că înțînd socoteală de voiață țării numai atunci va mai fi aplicat să reînnoiască alianța întreținută, dacă între ea și celelalte 2 țări se va încheia mai întâi o învoială sau tractat comercial.

Francia.

Lucrătorii de mine din toată țara s-au pus în mișcare. Ei doresc, ca să nu fie obligați să muncă mai mult ca 8 ciasuri pe zi, iar după ce au muncit 25 de ani să aibă drept de pensie, câte 2 franci pe zi.

Răsboiul.

La începutul septembrie a venit o veste sguduitoare pentru Englezi, că generalul lor Dorrien a căzut prins cu 2000 soldați în mâinile Burilor condusi de Botha. Acum s'a întors vîntul. Telegrame peste telegramă vestesc, că Burii sunt zdrobiți, că au perduț o mulțime de oameni și o sumă colosală de arme, vite și cară și că atât genera-

scumpă ce o poartă în pălărie, căci ceialalți poartă flori naturale.

Mireasa poartă cămașă de pânză de bumbac, care e frumos împistrată, la guler e încrețită, pe piept la gura cămașei sunt ear' împistrări, la mâneci dela umăr până la cot sunt făcute pene frumoase, ear' la capăt e măneca strinsă unde se îmbumbă și are »fodori«, la poale are ciurătură și cipcă, în picioare poartă cisme negre, peste mijloc se încoinge cu un brâu frumos, ca de vre-o palmă de lat, peste brâu cu brăciri împuiate, peste care apoi se leagă, din apoi opregul — țesut de femeile noastre foarte frumos cu »pui și cu aleșuri«; el e numai de o palmă de lung, dar de el atrină în jos ciucuri până la călcăie și dinainte cătrință, care asemenea e lucrată în casă și e frumoasă, la multe e tricolorul românesc național, pe spate poartă cojoc frumos lucrat cu flori, alb sau brunet, căruia îi zic pieptar, la gât poartă mărgelă și bani și pe cap

lul L. Botha că și De Wett sunt luati la goană și fug cu ostile risipite. Dumnezeu mai știe, unde vor ajunge lucrurile. Burii vor cere întrevirea Tatului.

Știri mărunte.

Din Londra. Guvernul cere un credit suplementar de 1.018.731 pfunți șt. pentru achiziția până la 31 Martie a nouelor cheltuieli. 20.000 pfunți sunt pentru călătoria în colonii a clironomului și a soției sale.

Din Madrid. Cu formarea nouului cabinet este încredințat Silvela.

SCRISORI.

Sedintă literară în Agnita.

Bucurie, măngăiere și mulțumire sufletească ne-a procurat ziua de 3 Ierarchi, adecă 30 Ianuarie st. v. a. c., în care zi de dimineață de pe la orele 10 puteai observa primblându-se prin piața opidului Agnita grupuri - grupuri învățători și preoți din tractul întreg.

O prea nimerită idee a fost aceea, când zelosul învățător din Agnita dl Ioan Paicu s'a pus în contelegeră cu dl Nicolau Moldovan, neobositul șef tractual, ca pe ziua suscitată să se concheme pe lângă preoțime și învățătorimea noastră din tract, cari după ședință să participe cu toții la producțunea teatrală de seara, ca să fie vorba dlui I. Paicu, »o convenire socială română în toată puterea cuvențului«.

Puțină pedecă s'a pus și acum, dar s'a delăturat la timp potrivit și astfel munca harnicului dascal din Agnita a fost răsplătită prin desele gratulări ale tuturor celor de față, iar succesul s'a arătat în toată splendoarea sa.

Ca unul care am participat atât la ședință literară a învățătorilor de ziua, cât și la petrecerea ce a urmat seara, mă simt indemnăt și competent chiar a serie ceva despre decursul ambelor conveniri, rugând totodată pe Prea On. Redacțiune să binevoiască a publica șirele acestea în acest prețuit ziar.

Sedintă literară.

După ce în înțelesul propunerii dlui I. Muntean, învățător în Bârghiș, ne pre-

poartă, cum v'am spus mai sus, sovorul ori flori scumpe, cumpărate din dughean, asemenea se poartă și femeile cele tineri, numai căt acestea la cap au alt port, despre care vă voi spune la alt loc. Acum să vedem în ce rinduială merge nunta pe drum?

In fruntea nunții merg nănașii, cel mai bătrân de-a dreapta, iar cel tinere de-a stânga, ei au fiecare o ploșcă cu răchie, care e legată cu curele și pe care o poartă spânzurată pe mână dreaptă; după ei merg mirele (numit și »june« și »tinérul«), după mire la vre-o 3 pași merge cel cu steagul numit, cum am spus mai sus, »coadă roșie« sau »stăghisi«, după ei merg apoi ceialalți nunași, (trebuie să spun, că: când ii vezi pe nunașii tîrnoveni, toți la o formă imbrăcați și toți voinici unul ca altul, găndești că e un fel de »gardă militară«), după nuntă vine musica, iar după mușică ca la vre-o 4 pași vin gevării cu mireasa și mai vre-o două-trei muieri,

sunt în corpore în ședință conferenței preoțești, pentru ca prin o acomodată vorbire a sus numitului domn învățător, să aducem simțimile noastre de alipire și credință față de iubitul nostru șef tractual și de domnii parochi, ca directori școlari, în numele căror răspunde în cuvinte alese dl adm. protopresb. N. Moldovan — zic după prezentare ne intrunim în școală gr.-or. din loc, unde ni se cetește primul punct din program, de dl Ioan Muntean, învățător în Bârghiș: »Femeia din punct de vedere pedagogic și psihologic.«

Temă foarte bine și cu cunoștință de cauză lucrată. Din tema aceasta lucrată de numitul am putut constata, că dl Muntean este un tiner cetit. Învățătorimea i-a exprimat mulțumită pentru această temă. Ear la propunerea dlui I. Paicu, fiindcă lucrarea aceasta e potrivită pentru a se publica într-o foaie, fiind foarte instructivă, il roagă învățătorimea a o publica în vre-o foaie, care circulează și printre dînși.

A urmat apoi dl Paicu, învățător în Agnita cu tema sa: »Ceva despre psihologia școalei în legătură cu poziția învățătorilor«. Pentru cei ce îl cunosc și cunosc scrierile dlui Paicu, nu sunt necesare laudele mele. Mulțumită ce i-s-a adus din partea învățătorilor prezenti și cum au consumat cu toții cu cele espuse de dl Paicu în tema sa, nu mă mai ocup, ci insist cu tărie și pe calea aceasta, să o publice în vre-o foaie. A o publica nu se prea învoește, de oare ce prea i-se pare, că dă de gol starea adevărată a lucrurilor; dar fiindcă îl cunoaștem ca pe omul ce umbără într-un tuneric și nici de dracul de ameazăzi, il rog pe această cale cel puțin a o cetățe în conferință învățătoarească din anul acesta. Căci în aliniatele ultime s-a dat de dl Paicu și unele înstrumiți învățătorimii, care recunoscute fiind de bune, s-au primit în principiu cu unanimitate de cătră toți învățătorii. Ar fi bună cetățe în conferință învățătoarească din anul acesta, ca să vedem ce zic și alții învățători din alte părți.

Dascălul.

neveste, care însoțesc pe mireasă până seara. Pe drum căt merg cu nunta, nunașii toți chiotesc și hurează, cântă și fac larmă, — că-i nuntă, nu-i mort, — după ce ajung la biserică, nănașii, mirii, gevării și femeile intră în biserică, după aceea vine crâsnicul la ușa bisericei cu un taier și întrând toți nunașii în lăuntru, fiecare pune 2 cruceri pentru sf. biserică; după aceea nunașii es afară, și până preotul le cântă mirilor »Isaia dănuște«, nunașii joacă. Când gata preotul, atunci ese afară și el cu mirii și punându-se preotul în fruntea jucătorilor, joacă o horă mare ori un »brâu«, în care joacă și cei tineri (mirii); după ce se gata jocul, nunta pleacă la mireasă acasă. Apropiindu-se nunta de casa miresii, gevărul mic fugă înainte și luând o găletuță (doniță) cu apă, în care are o chită de busuioc, se pune la ușa casii.

Ajungând nunta, mai întâi intră domnul mare, care aruncă un cruce în găleată, după el intră mirele, apoi domnul

DIN TURDA.

Adunarea generală a »Arieșanei«. — Producția teatrală și petrecerea meseriașilor români.

»Arieșana«, institut de credit și economic din Turda și-a ținut Sămbătă, în 23 Februarie a XV-a adunare generală. Într-o corespondență publicată în »Tribuna« mai zilele trecute s'a făcut deja mențiune despre progresul imbucurător ce l-a dovedit »Arieșana« și în anul de gestiune espirat. O dovadă aceasta despre crescendă încredere a publicului față de institut.

Mai ales creșterea în progresiune geometrică a capitalului de depunerii ne dă dovadă vie despre buna chiverniseală și despre consolidarea băncii. Iată aduc aminte, că înaintea de aceasta abia cu 5 ani depunerea abia a trecut peste 50—60 mii florini, iar în anul acesta a trecut peste 150 mii florini.

Venitul curat de aproape 10 mii florini îl afliu și în proporție cu mărimea capitalului social și a depunerilor, ceea-ce e semn, că institutul stă și azi pe baza morală și românească, pe care au pus-o întemeietorii ei.

Pentru că după modesta mea părere un institut, care pe lângă un capital mic realizează un profit curat relativ prea mare, dovedește, că acela nu are înaintea ochilor binele poporațiunii, care recurge la sprințul ei, ci numai interesele egoistice ale acționarilor lacomii după dividendă grasă.

În privința aceasta multe institute de ale noastre ar trebui să imiteze mai bine pilda băncilor săsești, decât a celor ungurești, care spre a dovedi un profit net cât mai mare nu se mulțumesc numai cu cele 8%, permise, ci sub diverse titule iau perante horibile.

Rațiunea de a fi a băncilor noastre este tocmai de a feri poporațiunea română de astfel de exploatari.

Dar să trec la obiect:

Adunarea generală a decurs cât se poate de liniștit și demn.

Dl președinte Iuliu Bardosy deschizând adunarea și-a exprimat bucuria putând constata frumoasele progrese realizate și în anul trecut.

Se dă cete raportului direcțiunii și a comitetului de supraveghere, fiind primite ambele cu o vîndă complacere din partea acționarilor prezenti în număr mare.

mic și apoi ceialalți, dar fiecare trebuie să arunce un cruce în găleată și gevărul să botează cu busuiocul udat. După ce să se așeză la masă, iar gevărul să se duce cu găleata în grădină și toarnă apa la un pom tiner și roditor (ca și mirii să fie tot tineri și să se sporească - înmulțească), după aceea numără banii și intră și el în casă. După ce să se bine așezăți și să aduce mai întâi răchia, dar ca și la nănași, în blide. De a chema și preotul la nuntă, atunci binecuvîntă el beatura și mâncarea, iar de nu-i chema, atunci binecuvîntă un altul, care e cam bisericos și pricepe oțiră. După răchie se aduce zamă de carne cu tăieșei, după aceea carne și curechiu, la care se adaugă mălaiu ori mămăligă, apoi sunt gata, (la noi nu-i vorba de friguri, ori de aluaturi, ori de vin sau bere, ci lăcru simplu, dar bun). (Va urma).

Urmează împărțirea profitului curat, primindu-se într-o toată propunerea direcțiunii.

În comisia de supraveghere s'a ales ca membru nou prin aclamațiune dl Samoilă Poruțiu, preot în Cianul-desert.

La punctul propunerilor dl Valer Poruțiu, membru în comisia de supraveghere face 2 propunerii foarte salutare; una referitor la crearea unui fond cultural, a două referitor la augmentarea fondului de pensiune al funcționarilor. După o scurtă discuție prima se transpune direcțiunii, în a cărei competență cade, iar a doua se amintă deocamdată pentru alte vremi.

Eshaurându-se ordinea de zi, dl președinte a închis adunarea generală mulțumind celor de față pentru interesele și bunul cumpărt dovedit în decursul ședinței.

Seara a avut loc producția teatrală a meseriașilor români. Trebuie să constată, că m'a surprins plăcut zelul bravilor meseriași din Turda. Nu numai producția ca atare, ci și tot ce am văzut prin sală ca decorație: bina, culisele, candelabrele, toate sunt produse a muncii lor.

În privința aceasta merită laudă domnii Urcaș, Bologa și Lupu, meseriași fruntași, cari ei însuși au făcut toate obiectele aceste fără a pretinde nici o desdaunare.

La 8 ore s'a întrunit în sala cea mare din »Central«, un public frumos din Turda și jur. Am remarcat dintre inteligență familia Dr. Pătăcean, Codarcea, Dr. Ciuta, Lucia Bologa, Gaia Petrică, Rogozan etc., apoi toți meseriași și o mulțime din jur.

Piese teatrale i-a premers un dialog despre folosul meseriașilor, executat cu mult curaj de 2 calfe, de ale căror nume nu-mi aduc aminte.

A urmat apoi comedia »Leac pentru soacre«. Luând în considerare, că e prima reprezentare de diletanți în Turda, pot zice cu inima liniștită că a succes peste așteptare. Mai ales domnișoarele Ninuca Codarcea, Lina Rogozan și Teresia Gombos și-au achitat cu mult și rolurile lor, secerând în câteva rînduri meritate aplaude. Merită laudă chiar și pentru aceea, că au aflat de bine »să se mestee între meseriași«, cum ar zice cutare aristocrat de ai noștri, și să-i sprințească cu fapta. Bine a jucat și dl Florea, calfă de comerciant, apoi tinerii Stefan Fehér și Ioan Chiș.

După teatru a urmat joc până în zori de zi. În pauză s'a jucat »Călușerul« și »Bătuta« cu cunoscuta precisiune, secerând aplaudele publicului. Vătavul a fost și de astă-dată dl Silviu Bologa.

In pauză s'a ținut toaste insuflite. Au vorbit: dl președinte al meseriașilor Dr. E. Pătăcean, salutând publicul, dl Iuliu Bardosy pentru meseriași și pentru vrednicul lor președinte Dr. Pătăcean, dl Valer Bugner pentru d-na Dr. Pătăcean. A mai vorbit cu cunoscuta veră G. Pătăcean. În numele meseriașilor a ținut o frumoasă vorbire Iosif Urcaș, măsar.

Rezultat material încă a fost indesulitor, mai ales că au avut multe spese cu bina și cu ornamentele. V. M.

Din Bistrița.

Sămbătă, în 16 Februarie, st. n. a avut loc în sala cea mare dela »König von Ungarn« cina comună cu inteligență, aranjată de »Reuniunea meseriașilor români« din loc. Scopul acestei conveniri a fost, ca să se facă o apropiere oarecare între meseriași și domni și să li se

deă ocazie celor dintâi de a se convinge nemijlocit despre interesul ce-l poartă inteligență față de tinere reuniune.

La invitarea meseriașilor s'a prezentat la convorbire întreaga inteligență fruntașă cu excepția doară a celor cari au fost impedeceți prin morb, ori au fost absenți din Bistrița.

S'au ținut cu ocazia aceasta o serie de vorbiri insuflite și pentru meseriași de tot instructive, cari vor avea influență bună și hotărtoare asupra desvoltării clasei meseriașe din Bistrița.

Cuvîntul de deschidere l-a ținut domnul președinte al meseriașilor Dr. V. Pahone, arătând însemnatatea și scopul convenirii și mulțumind inteligenței în numele reuniunii pentru sprințul dat.

Numai decât se ridică dl jude în pens. V. Ranta și salută reuniunea, asigurându-o de sprințul tuturor. Totdeauna adreseză meseriașilor două povești: prima, ca să se dedice cu tot zelul meseriașilor lor, să producă lucruri de valoare, căci numai astfel vor putea concurența cu străinii; a doua-oară le pune la inimă, ca pe viitor să nu mai încheie căsătorii cu Nemțoi și Unguroi, când sunt fete de Român. Să intemeieze familiile românești și să-și crească copiii numai românești. Dl Matheiu, cond. de tipografie salută în numele măiestrilor pe oaspeți. După dînsul se scoală dl Dr. G. Tripone și ne ține o frumoasă vorbire, dând prețioase povești tinerilor meseriași, legându-le la inimă dorul de munca cinstită.

Mai vorbește dl jude Ranta pentru președinte; Tripone, calfă de cojocar pentru domni și conducători.

Dl Dr. V. Moldovan dă cetele unei epistole a dlui căpitan în pens. Mihailaș, prin care își scusă absența din cauza de morb și salută reuniunea promițându-i sprințul; vorbește apoi pentru popor, care lipsește dela întrunire, dar care e baza pe care edifică atât inteligență cât și meseriași. Dl protopop At. Silaș ține deasemenea o avântată vorbire, aducându-le aminte meseriașilor și de datorințele față de biserică românească.

În fine ia cuvîntul dl Dr. D. Login, care prin exemple frumoase, — doveind bogate cunoștințe, — le-a documentat din nou însemnatatea muncii naționale și trebuința de a fi valorisată în mod rational.

Mai vorbește dl I. Bogdan, învenit pentru conducătorii reuniunii.

Printre multele vorbiri a format plăcută variație cântările cu pricepere execuțate de corul sodalilor, precum și pieșele românești, execuțate de vioara măiastră a lui Cristof.

Colecta crucerului a adus o sumă însemnată la fondul steagului.

Astfel a decurs seara aceasta, care cred că va avea rezultat binefăcător asupra prosperării reuniunii. Laudă inteligenței din Bistrița, care ca întotdeauna așa și aci »să facă datorință sprințului și incurajând pe meseriași români. Raportor.

Biserica din Luz.

— Vezi ilustrația. —

Luz este o comună mică pe coasta de către Francia a munților Pirenei. În apropierea ei se află scalde căutate de mulți bolnavi vara. După cum am făcut și alte ori, presentăm și de astă-dată o icoană din străinătate, care dovedește că și o comună mică, locuită însă de oameni cinstitori de casa lui Dumnezeu, poate să-și facă frumoase edificii publice.

PARTEA ECONOMICĂ.

Creșterea galitelor.

De multe ori avem prilej a auzi, că o parte dintre plugarii nostri mai săraci, fiind împovărați cu multe biruri, aruncuri comunale și alte cheltuieli publice, apoi mai fiind împovărați și cu familii numeroase, abia mai pot muta năcazul de pe o zi pe alta, ba s'au întemplat și casuri de acelea, că unii au fost siliți chiar a-și părăsi vatra străbună și a-și căuta prin alte țări pânea de toate zilele pentru ei și familiile lor.

În fața acestor stări de lucruri, nu tocmai îmbucurătoare, va fi bine să punem în vedere plugarilor nostri, căt mai des, toate acele isvoare de căștig, prin cari s'ar putea ajuta, ca să ajungă la o stare materială mai infloritoare. Unul dintre acestea isvoare, este fără

destul de mari și de largi, unde s'ar putea crește în tot anul dela 100—200 de galite și totuși, când te uiți prin ele, abia află poate căte două trei de prăsilă. Și dacă îi întrebă: că pentru ce nu țin mai multe galite? ei îți răspund: ba că mănâncă prea mult peste iarnă, ba că strică legumile, ba că teacă, ba că pungă, cum se mai zice.

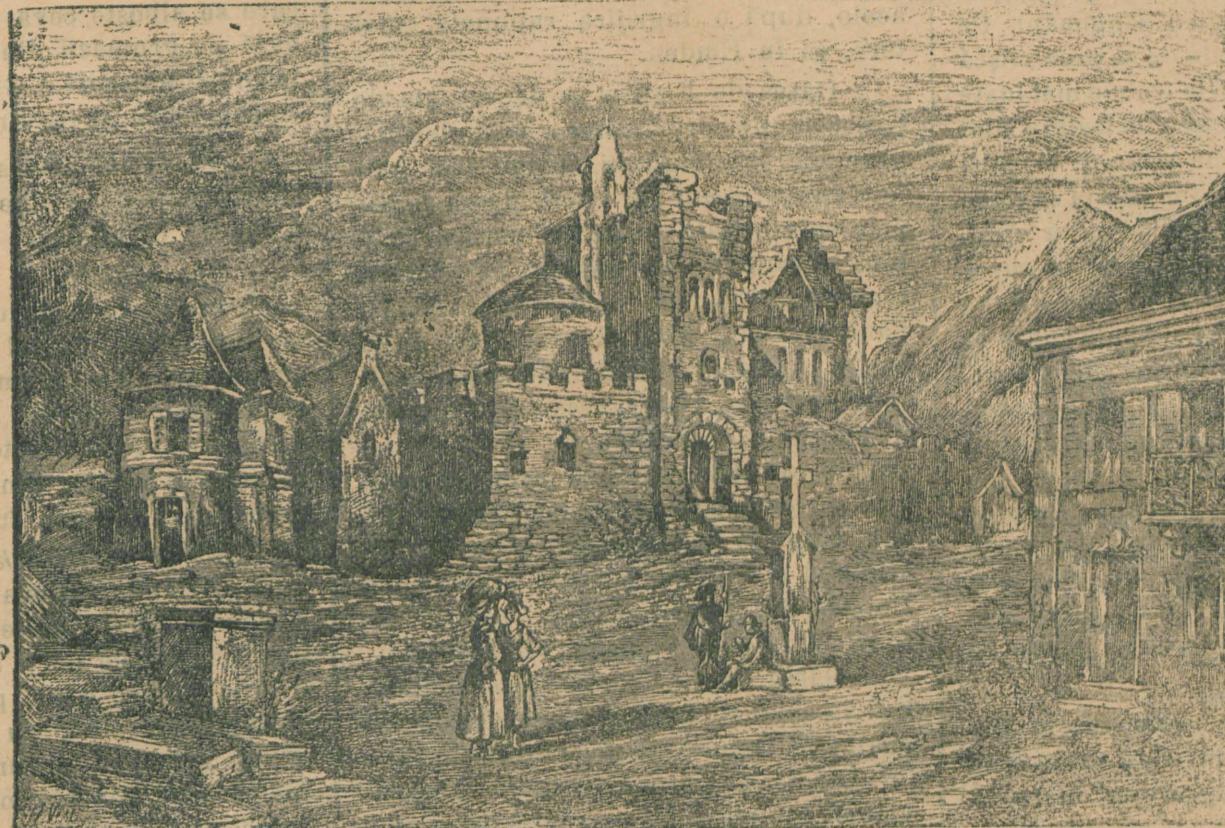
Așa stând lucrul, este prea firesc, ca să ne luăm puțină osteneală de a socoti cheltuiala și dobânda, ce o pot face 10 găini, după care apoi vom putea face socoteala și pentru un număr mai mare de găini.

Să zicem dar, că 10 găini mănâncă pe totă ziua un litru de cuceruz cu 10 bani, care într'un an de zile ne dă suma de 36 coroane 50 bani. Pentru suma aceasta, cele 10 găini pot se ouă într'un an de zile fiecare căte 100 de ouă; socotind oul cu 4 bani, avem dela 10 găini suma de 40 coroane.

nutremēntul din mână. Chiar și peste iarnă se mai pot nutri cu cartofi ferți și smintit de făină amestecat cu tărițe. Cucuruzul prea uscat e bine ca mai întâi să se fearbă sau înmoie și numai după aceea să li-se dea de mâncare.

Găinile, ca și celelalte galite, trebuie să aibă un coteț anumit pentru culcat. Acela trebuie curățit în toată săptămâna măcar odată, ca să nu se prăsască păduchi în el. De altcum s'a constatat, că găinile fac păduchi numai atunci, când nu au terenă destulă, ca să se poată scălda.

O găină ouă până când trăește 600 de ouă. Cele mai multe ouă, le ouă în decursul celor trei ani dintâi. De aci încolo găinile încep să devină indărât cu ouatul. Tot la căte 10 găini se recere un cocos. Cocoșul nu trebuie finit mai mult, ca doi pâni în trei ani, de oare ce se îngreunează și nu se mai poate folosi cu succes.

Biserica din Luz.

îndoială și creșterea galitelor, despre care vom să vorbim aici.

Dacă ne uităm de pildă, la Jidani sau alți speculanți, cari se aşeză prin satele noastre, vedem, că la început toți acestia încep negoțul lor aproape numai cu măruntișuri: cătrânișe, lumini, săpun, petroleu, piper, tămâie și altele, și numai după aceea la cățiva ani îi vedem apucându-se și de alte întreprinderi mai mari, din cari își fac apoi pe început o stare materială aşa de bună, încât nu schimbă cu cel dintâi plugar din sat. Ei bine! pentru ce să nu facă și plugarii nostri mai săraci aşa? Pentru ce să nu înceapă și ei cu măruntișuri, adeca cu creșterea galitelor, stupăritul, creșterea porcilor și a..., pentru procurarea căror nu se recere un capital aşa mare și dela care apoi cu timpul și pe început s'ar putea trece și la alte întreprinderi, economice mai mari și mai avute?

Căti nu sunt și între plugarii nostri mai săraci, cari au curți și grădini

Afără de numărul acela de ouă, fiecare din cele 10 găini pot clochi și crește pe rînd peste vară și căte 15 pui, cari vînzîndu-se numai cu 40 bani unul, ne dă suma de 6 coroane dela o găină, adecă 60 c. dela 10 găini. Să socotim acum și pentru creșterea puielor două hecto'ltre de făină de cuceruz cu 10 coroane, cari adăogîndu-se la suma de 36 coroane 50 bani, ne dă la o altă suma de 46 cor. 50 bani, care în urmă substragîndu-se din dobânda lor de 100 cor., ne rămâne un venit curat de 54 cor. 50 bani pentru 10 găini.

Din această mică socoteală cetitorul binovoitor, poate vedea la ce perdeți înseamnă căte sînt espuși plugarii aceia, cari desprețuiesc creșterea galitelor.

Noi am socotit aci și cheltuiala de peste vară. Cine nu știe însă, că de primăvara începînd, până toamna târziu, găinile își află aproape tot nutremēntul lor prin gunoaie, pe la sură, și numai căte-o dată pe zi, le este deajuns

Treptat cu creșterea găinilor, ar trebui să se facă și aceea a găștelor și a rațelor, de oare ce ele încă aduc în economia casnică, pe lângă puțină grija și cheltuiala, dobândă destul de însemnată. Atât găștele, căt și rațele fac peste vară cea mai mică cheltuială economului, de oare ce cele dintâi toată ziua merg la pășune, ca vitele, iar cele din urmă petrec mai tot pe apă.

Creșterea găștelor, ca și a rațelor, acolo se poate face mai cu succes, unde ele pe lângă nutremēnt, mai află și apă destulă de beut și scăldat. Aceea, ce terina e pentru găini, apa e pentru găște și rațe. Găștele și rațele se pot îngrășa mai ușor ca găinile, de oare ce ele avînd ciocul lătăreț, se mai pot și îndopă, prin care lucrare, în decurs de trei patru săptămâni se pot îngrășa pe deplin.

Rațele au aproape aceleași însușiri, ca și găștele, numai căt acestea din urmă nu putrec atâtă în apă, ca cele

dintăiu. Rațele nici nu cloesc ouăle, ca celelalte gălăje, de aceea se pun acelea sub cloile de găină, ca să le clocească. De altcum ouăle rațelor nu sunt aşa bune, ca cele de găină, — sunt cam săoase și grejoase. De aceea nici nu se prea întrebunțează în mâncări.

Puii de rață îndată ce es din ouă, trebuie duși în apă. Aceia se nutresc la început cu sălată tăiată mărunt și presărată cu făină sau și cu alte buruieni mai dulci, cari se pot afla pretutindenea prin grădini și pe câmpuri.

Între toate gălăjele, cele mai gingăse sunt curcile, de aceea se văd ele aşa rar prin curțile economilor nostri și numai îci-colea se pot vedea pe la câte un econom mai cu dare de mână, care le cunoaște mai deaproape și însușirilelor. Curcile ouă cam de câte două ori într'un an: primăvara și toamna. Dar fiindcă și puii lor sunt tare gingăși până când cresc, la cloacă se pun îndeobște numai primăvara prin Aprilie, când nu se mai simte frigul aşa tare.

Clocitul curcilor, ține ca și al găștelor și rațelor, câte patru săptămâni. Pe timpul clocitului curcile nu se prea mișcă de pe cuib, de aceea ele trebuie mai luate din când în când sau nutrită acolo. Când es puii din ouă, trebuie adunați și puși într-o coșarcă, pe fundul căreia se pune un petec de cojoc, ca să le țină cald. În ziua dintăiu nu se dă puilor de curcă nici un fel de nutrément; în ziua a două însă și cele următoare, puii de curcă se pot nutri apoi cu sfărmături de brânză, lapte acru și sfărmături de pâne înmiate în lapte, iar după ce au mai crescut se pot nutri și cu grăunțe ferte sau muiate și urzici tăiate mărunt. Puii de curcă sunt foarte mâncăcioși, de aceea trebuie să li se dea mereu de mâncare. Ei sunt și foarte gingăși, de aceea trebuie feriți de răceală, rouă, ploaie și căldură prea mare.

Carnea de curcă este foarte gustoasă și sănătoasă, din care caușă apoi și are la vînzare un preț mai mare, ca celelalte gălăje.

Din cele espuse până aci, se poate vedea de ce mare însemnatate este pentru economia casnică creșterea gălăjeelor

și la ce perdeți mari se spune și economii nostri mai săraci, cari nu bagă în seamă acest ram însemnat economic. Unii ca aceștia se asemănă nebunului din poveste, care fiind în pădure, nu vedea lemnele de frunze.

Ioan Georgescu.

Prăsirea găștelor.

Soiurile găștelor. Avem pe lângă găștele comune, ca cele mai cunoscute, următoarele:

Găsca de Pomerania: aceasta este de coloare albă sau sură și e ceva mai mare ca găsca comună, ceea-ce provine și de acolo, că nu se ciupește de fel, căci în casul acesta ar prea slabă.

Găsca de Emden și trage originea din Frislanda, unde se prăsește din timpurile cele mai vechi. Cele mai bune găște de felul acesta se află în orașul Emden, de unde își are și numirea.

În timpul din urmă cultivă îndeosebi Englezii această specialitate de găscă mare, dezvoltându-se găștele importate acolo, după o îngrijire ratională, mai tare, ca în Emden.

Găsca de Emden se deosebește de cele comune prin statura sa de lebedă, grumazii sei lungureți, ciocul seu galburiu-roșu, ochii sei vineți deschiși, penele sale bogate, trunchiu mare, greu și bine desvoltat. Un găscan de Emden bine desvoltat are dela vîrful coadei până la vîrful ciocului o lungime de 90 cm. și o greutate până la 10 chlgr., când e neîngrăsat. Găsca aceasta are pene foarte multe, care în anul al doilea devin de tot albe; în anul prim are pene cenușii, ca lebedă. Soiul acesta e unicul, care la schimbarea penelor își schimbă și coloarea lor, care devine albă. Bobocii de Emden sunt la început cenușii în fulgi și în pene, rar pistriți.

Găsca de Emden începe să ouă numai în anul al treilea; unele încep cu ouatul în Octombrie și ouă până în luna lui Aprilie, altele ouă în lunile Decembrie și Ianuarie, ba de multe ori și mai târziu, câte 30—50 de ouă în greutate de aproape $\frac{1}{4}$ chlgr. unul. Unele cloacă și de 2 ori. La cloacă, care ține 28—30 zile, se pun sub o cloacă 13—15 ouă.

rău m'a mai bătut D-zeu. Tot una mă sudue. Înăzdar îmi spune să merg după Gligorul Mărgineanului, că eu doar' numai pe tine te vreau. Seară bună, dragul meu.

— Să ne vedem cu bine Anică. Lasă, nu le mai pune toate la inimă, mai fă-te și nu le vedă toate.

Cu acestea mai sărutându-o odată, Todor plecă trăgându-și pălăria pe capă pe potec înainte spre cucuruzele din capul satului. O doină răsună în curând dinspre potec. O doină de jale. Doamne cum își mai vîrsa tot focul în doina cea tristă. Îți venia să plângi de jalea lui.

Era fecior de oameni săraci și muncitor. Doar' de ce nu vrea Ionu lui Dumitru să-și dea fata lui după el! Si ei s'au îndrăgit, sărăcuții de ei, nu știu căte năczuri îi așteaptă!

Ionu lui Dumitru era om cu dare de mână, gândie că fata lui dacă nu după un domn, apoi cel puțin după un fecior să aibă casă pusă de-alungul, viile la

Tinerea lor, atât a celor tinere, cât și a celor bătrâne, cere aceeași îngrijire, ca și a celor comune. Îngrășate fiind, ajung până la o greutate de 15 chlgr.

Găștele de Emden sunt foarte accommodate pentru corcire cu cele comune, pentru care însușire se și recomandă cu tot adinsul prăsitorilor nostri, ca să-și procure găște de Emden, fiindcă acele sunt cu mult mai mari, ca ale noastre, prin urmare și mai prețioase. Ar fi un foarte mare avantaj pentru poporul nostru român, când s-ar lăsi specialitatea aceasta de găște între ei, căci ar avea din prăsila lor îndoit și întreit mai mult căstig, ca după găștele comune, ba și penele cele albe e pot mai cu preț vinde ca ale ceor comune.

Găștele de Tulusa sunt mai totdeauna de coloarea cenușie intunecată, în mărime mai că ajung pe cele de Emden; au un trup mai îndesat, și foarte atîrnător. Ele sunt foarte potrivite pentru îngrișat, ajungând până la 12 chlgr. greutate.

Găsca de China are o coloare brună, care se albește ceva pe la pieptul seu, eară pe grumazii din afară are o linie brună intunecată. Grumazii sunt lungi, ciocul negru și în virf un fel de corn.

Găsca pletoasă seamănă cu găinele sburlite, cu pene albe, sburlite, ceea-ce nu le dă o infățișare plăcută.

Găsca de Egipt are o statură mică, pene lucești. Împrejurul ochiului este roșie intunecată. Ciocul alb, jur împrejur cu un inel roșu, grumazii și pieptul sunt roșu deschise, acesta are o pată brună intunecată, foalele este roșu și cenușiu, o parte a penelor din aripi este neagră, eară ceealaltă albă, cu o linie roșie.

Găsca de Benichel se află în Granlanda, Irlanda, Rusia și Asia-nordică. Picioarele sunt înalte, ciocul mic negru, pe ambele părți ale ciocului se află o linie subțire roșie, partea din jos a ciocului este albă, cu o fație neagră, capul, grumazii și umerii sunt negri, foalele este vînătă, cenușiu și amestecat cu negru, picioarele sunt intunecate. S-au făcut încercări cu succes, de a imblânzi găsca aceasta sălbatică, care este una dintre cele mai mici. În luna lui Octombrie se iubește într'un număr mare pe

Tească, că doar' acolo sunt mai bune, să aibă moșie bună, numai după aşa unul să se mărite.

Dar', ce e drept, și era Anica o fată de să-i bei apă din gură, nu alta. Înaltă, subțiriță, cu ochii ca mura, cu părul căcorbu, cu buzele ca cireșele și albă ca o doamnă dela oraș. Si era badea Ion fălos pe fata lui, și putea și fi.

Dar' nici Todor nu rămânea pe jos. Era sărac, dar' cel mai chipos fecior în sat. Când mergea la horă, la toate fețele le fugăea ochii după el. Lui însă numai Anica și plăcea.

Biata Anică! Cu groază apucă prin curte spre casă. Tiptil-tiptil intră în tindă. În casă se auziau niște pași trăgănați. Toată îngălbini. Tată-seu venise. Își luă inima în dinți și păși înainte. De pe cuporul de pită măța obori o ulcică cu lapte și o sparse. Potca gata!

— Dar' ce, unde mi-ai fost eară, tu fată? Par că îți ai eşit din minți. Lași mămăligă pe foc și pleci pe uliță. M'ag

Vorba bună.

— Novelă din popor.

De

D-șoara Victoria N. Goga, invățătoare.

— Și zău Anică, zici că mă iubești?

— Te iubesc Todore ca lumina ochilor, să-știu, că nu m'ar da tata după tine, mi-ăs sfărma capul uite de bolovanul său. Mă crezi?

— Te cred Anică, — zise Todor sărutându-o pe buzele cele rumene. Nu se mai puteau despărții. Îți răidea inima să vezi o păreche atât de drăgălașe, ca doi porumbei. Luna, doamna noptii, își trimitea razele sale drept binecuvântare peste capetele lor.

Anica, spăriată se desfăcă iute din brațele lui Todor.

— Vai de mine, Todore, mi-am lăsat mămăliga pe foc, toată seacă și tata încă va veni de prin sat. Tot mă omoară de vine și nu mă găsește acasă. Da nu știu, că de când te-am îndrăgit pe tine nu mai am zi bună cu tata. Doamne,

malurile New-Yorkului, unde petrece până în luna lui Decembrie. În lunile Aprilie și Maiu se refinore în regiunile nordice.

Gâsca de Canada ajunge în călătoriile ei de primăvară și toamnă până în lăuntrul Americii și se iștește și pe teritoriile Oceanului-Atlantic, unde se fac și mari vînători în contra ei. Gâsca aceasta are cioc negru, partea superioară a grumazului este asemenea neagră; pe partea inferioară a capului se vede o pată albă, aripile și spatele sunt brune cu pete albe; trunchiul și coada sunt albe.

Reghianul.

„Reuniunea română de înmormântare din Sibiu”.

In luna Iunie a. tr. un nou și folositor și uman așezământ s'a adaoș la instituțiunile noastre. În acea lună adecă s'a activat „Reuniunea română de înmormântare din Sibiu”, care în cele 7 luni de zile ale anului trecut, destule dovezi a dat despre însemnatatea ce o are pentru noi toți. Scopul sublim și creștinesc „a da ajutorul recerut și a îngrijī de înmormântarea cuvințioasă a membrilor”, a fost și este înțelește de marele număr al membrilor înscrise la reuniune.

Despre cele realizate de reuniune și despre modul cum ea a purces la îndeplinirea agendelor ei rezervate — cred și folositor a prinde cunoștință cât mai mulți, mai ales acum, când cu bucurie aflăm, că se lucrează în diferite centre la alcătuirea de reuniuni de acest fel. Pentru acest cuvânt fmi iau voie a face un scurt raport despre cele ce nișau adus la cunoștință în prima adunare generală ordinară, ținută la 30 Ianuarie c.

În conformitate cu raportul general al direcțiunii, reuniunea la 31 Decembrie a numărat 365 membri, cea mai mare parte recruteți din sirul vîduivelor, zilelor, meseriașilor, cu un cuvânt din clasa cea mai avizată la ajutorare. Cum numărul celor, cari ar mai dorî să intre în reuniune, este considerabil, — direcționea a hotărît și adunarea generală a încu-

jura, că ear' te-ai întâlnit cu prăpăditul săla de Todor, imi face casa de ocară, n'ar mai fi fost să mai fie. Îți rup picioarele, de mai aud, că ai stat cu sărântocul săla de vorbă. Auzi? Mai multe nu vreau să stiu.

Anica nu cutează a se uita la tatăl-seu. Nu zise nimic. Iute adună hârbelile de pe jos, șterse laptele și luă mestecătorul să mestece mămăliga. După câteva minute o mămăligă galbină ca aurul aburia pe masă. Iute aduse din steand intr'un blid brânză și o oală cu lapte, pe care-l turnă într'un blid mai mare.

Un Tatăl nostru și cina se încep. Nu schimba nici unul o vorbă. Par că le-a pus cineva lăcat la gură. Anica se uita cu groază când la mâncare, când la pămînt. Îmbucă cât îmbucă și își luă furca și după ce acoperi mămăliga se așeză pe prispa.

Torcea și lacrămile și turuiau de pe obraz pe șorțul cel cafeniu.

Afară-i lună și bine

Și bădița nu mai vine,

viințat înființarea unei *noue secțiuni cu 300 membri*, secțiune, ce să stea sub conducerea direcției și carea se va activa după ce la ea se vor fi înscrisi 300 membri cu adaoșul, că membrii novei secții nu vor solvi decât taxele după membrii din sinul ei reprezentați.

Între membri în cele 7 luni de zile s-au ivit 7 casuri de moarte, pentru cari, — după detragerea celor 10% statutare pentru fondul de binefacere în sumă de 71 cor. 10 bani, — s'a solvit la mâna erezilor reprezentați suma de 639 cor. 90 bani. Fondului de binefacere direcția îl-a dat numirea de „fondul asilului”, căruia determinandu-i menirea de a servi la înființarea unui asil, în care să se adăpostească cu timpul orfani și oameni neputincioși și scăpătați, la el să incurgă cele 10% după casurile de moarte, interesele după solvirea întârziată a taxelor a 60 bani, după membrii reprezentați cum și eventualele ajutoare, ce s'arîmbia de inimi creștine și pioase. Adunarea generală luând cu placere actul de înființarea acestui fond, a votat mulțumită protocolară directorului Pantaleon Lucuța și secretarului Victor Tordășianu pentru renunțarea în favorul acestui fond la remuneratiunile lor statutare de 4, respective 3 coroane pentru fiecare casă de moarte. La acest fond au incurs 71 cor. 10 bani din cele 10%, competențele directorului cu 28 cor., ale secretarului cu 21 cor. și interesele capitalisate cu 58 bani, numărând astfel suma de 120 cor. 68 bani. Se vor afla printre noi, nu ne îndoim, inimi îndurătoare, cari vor adaoge din prisosul lor la acest fond cu o menire atât de bineplăcută și lui D-zeu și oamenilor. Memoria lor binecuvîntată va fi din neam în neam.

În ce privește afacerile cassei, reuniunea în 1900 a avut următoarele venite: Taxe de înscriere dela 384 membri à 2 cor.=768 cor., taxe à 60 bani după casurile de moarte 1381 cor. 20; 10% detrageri după 7 ajutoare 71 cor. 10 bani, darurile în favorul fondului asilului 49 cor., interese 26 cor. 91 bani, în total 2296 cor. 21 bani; și a avut cheltuelile: pentru 1000 libele cu statute, cărți de contabilitate etc. 321 cor. 20 bani, ajutoare solvite 711 cor.,

cântă ea domol, ca să nu o audă tată-seu.

Satul era linăștit. Toată lumea dormia, numai câte un lătrat de câne se mai auzia. Dinspre soare-apune se ridicau niște nori străvezii.

Badea Ion se culcă pe fén în șopru. Anica umpluse fusul. Cu coatele răzimate de genunchi, cu capul între mâini, aștepta că doar' acum, doar' acum vine Todor. Că fi făgăduise doar' că vine, când satul va fi linăștit. Ea îl aștepta cu inima învăpăiată de dor. Par că nu s'au vîzut de un an de zile. O doină de jale răsună dinspre cucuruze. Era Todor.

De s'ar afla cineva
Să-mi cetească inima,
Ar ceti pân'ar murî
Și tot n'ar mai isprăvi.

Cântecul înceată. Un searăt de ușă și Todor e lângă Anica.

— Eaca-mă, Anică dragă. Cu ce dor am așteptat să te vîd, numai D-zeu sfântul mă știe.

— E rău Todore, — zise Anica și lacrămi ca bobul ii curgeau șiroaie de pe

competențele biroului 105 cor.; remunerația portărelului 48 cor.; spese diverse 6 cor.; 14 bani, depunerea în favorul fondului asilului 120 cor. 68 bani, saldul cassei 984 cor. 19 bani (depuși la „Albina”). Pentru socotile în regulă purtate de cassarul P. Ciora, cenzurate de comisia adunării generale consistătoare din membri: Iuliu Bardosy, Emil Verzar și Timotei Popovici și aflate în regulă, s'a dat direcționii absolutul preseris.

Cum din direcțione au repăsat 3 membri Alexandru Nemes, măiestru faur, Petru Besta și George Dordea, (economi) acestia au fost înlocuiți prin parochul Const. Dimian, măiestru cojoacă Ioan Dușe și economistul Petru Stoica, aleși cu unanimitate de voturi.

Directorul reuniunii, dl P. Lucuța după ce ordinea de zi a fost exauriată, în cuvinte calde mulțumește membrilor întruniți, la adunare cum și „Reuniunii sodalilor români”, în care „Reuniunea de înmormântare” este adăpostită și declară adunarea de încheiată.

Un „învigător”

Tîrg de vite de prăsilă cu premii.

Pentru promovarea prăsilei de vite se aranjează la Sibiu, Marți, în 2 Aprilie n. a. c. un tîrg de vite de prăsilă, la care se vor împărți premii și diplome de laudă.

La acest tîrg se pot aduce numai bovine de rasa Pințgau originală, vite femenine din încrucișări cu bovine de rasa Pințgau și indigenă, la cari să se cunoască bine semnele rasei de Pințgau, altmintrele nu se primesc, și în urmă bovine de rasa indigenă.

Tîrgul să se deschide în 2 Aprilie la 6 ore dimineață și se va închide la 5 ore după ameazi. Împărțirea premiilor va avea loc la 5 ore d. m. Se vor primi numai acele vite, cari sosesc înainte de 8 ore.

Vitele de Pințgau și acele, cari au semne caracteristice de Pințgau sunt să mîna peste podul de cătră Ulița-lungă; vitele din Sibiu se mîna pe lângă drumul dela tîrgul de cai. Vitele din alte comitate se vor apăra pe locul destinat de președinte.

obraz. E rău. Tata nu vrea să merg după tine. Și azi m'a sfădit. De bună cu tata nu mai am. Ce să facem oare?

— Nu știu Anică. Că înzădar săm fac capul călindar, tot atât. Nu știu cum l-am înduplecă.

— Uite, Todore, oare să ne rugăm de badea Ilie a Ilenii, că el poate arăpuie pe tata la cale într'un chip. De mult mi-a plesnit prin minte, dar tot credeam că doară, doară.

— Că bine zici, mâne-seară mă voi duce la el. Ilie a Ilenii era cunmat cu badea Ion. Tinea pe sora badii Ion. Și era om posnaș badea Ilie, te păcălea, de să mori de ris.

Todor, după înțelesul ce-l avu cu Anica, a doua seară ciop la badea Ilie în tindă. Badea Ilie sedea cu lelea Mărie la foc, ca doi tineri, pe intuneric.

— Bună seara, bade Ilie!

— Să fii sănătos Todore, dar ce vînt te aduce pe la noi?

— D'apoi eacă năcazurile, că de ele de te-ai trudi căt te-ai trudi, tot nu mai scapi.

Fiecare vită trebuie să fie însoțită de pașaportul recerut și de un certificat, din care este evident, că vita se află de $\frac{1}{2}$ an în posesiunea esponentului.

Anunțarea înainte a vitelor de spus are să se facă prin umplerea blanșetelor prescrise și trimitera lor până în 31 Martie a. c. la dl. Iuliu Schuster, conducătorul economiei de model comit. din Sibiu.

Esponenții târgului de vite de prăsilă sunt datori a plăti taxele de târg obișnuite, ce se cuvin orașului Sibiu. De vama vitelor trebuie să se îngrijească esponenții.

Fiecare vită spusă trebuie să fie de vînzare; prețul ei trebuie spus în forma hotărâtă de proprietar încă la admiterea vitei.

La dorința proprietarilor de vite de calitate mai bună se vor aranja pentru o mică despăgubire licitațiuni publice a vitelor aduse la târg.

În est-an se vor împărți diplome de laudă în număr neliminat și următoarele premii în bani gata:

A. Bovine de rassă Pinfgau curată:

I. Tauri de prăsilă de $1\frac{1}{2}$ —4 ani: 1 premiu à 80 cor.; 1 premiu à 60 cor.; 1 premiu à 40 cor.; 1 premiu à 30 cor.; 1 premiu à 20 cor.; 2 premii à 10 cor.

II. Tăurenci dela $1\frac{1}{2}$ —2 ani: 2 premii à 40 cor.; 1 premiu à 30 cor.; 1 premiu à 20 cor.; 2 premii à 10 cor.

III. Vaci dela 3—8 ani cu vițel sau de fătat: 1 premiu à 60 cor.; 2 premii à 40 cor.; 1 premiu à 20 cor.; 2 premii à 10 cor.

IV. Vițele dela 1—3 ani: 2 premii à 40 cor.; 1 premiu à 30 cor.; 1 premiu à 20 cor.; 1 premiu à 10 cor.

B. Încrucișări cu bovine Pinfgau:

III. Vaci dela 3—8 ani cu vițel sau de fătat: 1 premiu à 40 cor.; 1 premiu à 30 cor.; 1 premiu à 20 cor.; 1 premiu à 10 cor.

IV. Vițele dela 1—3 ani: 1 premiu à 30 cor.; 1 premiu à 20 cor.; 1 premiu à 10 cor.

C. Bovine de rassă indigenă:

I. Tauri de prăsilă de 2—5 ani: 1 premiu à 80 cor.; 1 premiu à 50 cor.;

Badea Ilie trage un scaun lângă foc și zice lui Todor să sează.

— Adecă, cari ar fi năcăzurile?

— Apoi uite, badea Ilie, te-aș ruga să pui și d-ta o vorbă bună pentru mine la badea Ion a lui Dumitru. Că uite, eu cu Anica ne-am avut dragi și badea Ion nu vrea odată cu capul să o dea după mine. Zice că aș fi sărac. Sărac sună, dar cu muncă voiu pută și eu țin casă.

Apoi de bună-seama, Todore. Că doar sărac a fost și el, când s-a insurat, nu i-au plouat nici lui bani, dar a fost muncitor și cruceașa și-a agonisit ceare. Dacă-i așa treaba, apoi lasă pe mine, că și-l joc eu. Căci vrea să-și dea fata numai după un om bogat. Lasă numai pe mine!

— I-a fost destul lui Todor atâtă și își luă seara bună și se mai cam duse.

Badea Ilie, după ce se mai gândi, se reșândi, adormi...

Trece o săptămână, trec două și Anica nu și-a mai uscat lacrările de pe obraz. (Va urma).

1 premiu à 30 cor.; 1 premiu à 20 cor.; 1 premiu à 10 cor.

II. Tăurenci dela 1—2 ani: 6 premii à 10 cor.

III. Vaci dela 3—8 ani cu vițel sau de fătat: 1 premiu à 40 cor.; 1 premiu à 30 cor.; 1 premiu à 20 cor.; 1 premiu à 10 cor.

IV. Vițele dela 1—3 ani: 1 premiu à 30 cor.; 1 premiu à 20 cor.; 1 premiu à 10 cor.

Premii se pot confrați numai acelor posesori de vite, cari sunt domiciliați în comitatul Sibiu. Pentru taurii comunali, precum și pentru vitele cari în aceeași categorie în anul trecut au fost premiate nu se distribue premiu. Premiile pentru tauri comunali căpătați dela stat și grijiți bine se dau grijitorilor respectivi. Taurii pentru cari s-a dat premiul prim, dacă se vând trebue oferiti spre vînzare în prima linia statului.

Cel ce concurează cu vitele sale la premii, sau diplome, trebuie să dovedească cum că el însuși a crescut vitele sau le posede de cel puțin $\frac{1}{4}$ an.

Proprietarii vitelor premiate sunt deobligați a folosi vitele premiate cel puțin 2 ani spre prăsilă, iar dacă le taie sau vând mai înainte a restitu premiul.

SEATURI.

Sarea și fénul. Tot plugarul știe sau ar trebui să știe, că cu cât stă fénul mai mult pe loc, cu atât își perde mai mult din puterea lui nutritoare, mai cu seamă dacă a fost atins și de o ploaie, fie și mai mică. Un econom învățat a constatat, că un fén, care a trebuit să zacă 13 zile pe loc, unde a fost plouat de căteva ori, a pierdut 12 la sută din greutatea lui (din totă sută de chlgr 12), ceea-ce corespunde la 35% din valoarea lui nutritivă. Îndeosebi trebuie să îngrijim în privința aceasta de otavă, care fiind mai fragedă se și strică mai ușoară. Pentru de-a preveni incărtva stricarea unui astfel de nutreț, se recomandă a presăra peste astfel de fén sau otavă sare, căt se poate deopotrivă, socotind pe 100 chlgr. fén 2—3 chlgr. sare. Si dacă nu împedecă cu totul mucezirea, aceasta se arată în măsură foarte mică, ceea-ce scutește pe vite de multe boale, cari provin din astfel de nutrețuri. Dacă fénul va fi numai puțin amenințat de mucezire, punem sare mai puțină, ajungând în casul acesta 50 grame la 10 mări metrice. Prea multă sare încă strică, căci produce un fel de înveninare.

Pete de vin rosu, se curăță astfel: Până încă haina e umedă, se unge pata cu sublimat de eteticlor, se presără puțin prav de terighie (peatră de vin) și se freacă până dispare pata. Ca să nu își cunoască locul, se spală în urmă cu apă călduță. Pete de poame încă se curăță astfel, asemenea și pete de mucezeală.

Merele și perele înghețate pot fi folosite pentru facerea sirupului. Le punem mai întâi în apă rece, până se desghieță. După aceea le ferbem până se înmoie de tot storcând sucul din ele.

Acesta îl punem eară pe foc și-l ferbem până devine gros, căpătând și o coloare brună deschisă.

Văpsea pentru podele. Tăiem ceară de albine în bucățele căt se poate de mici și turnăm peste ele ulei de terpentin, care să le acopere, cu 5—6 cm. Totul lăsăm să stea astfel 12 ore, punându-l apoi pe un foc domol, ca să se dissolve.

Mijloc contra migrenii. Sulfonat 1,0— Phenacitin 0,5. Se lăsă să se facă patru pravuri de aceste și se ia unul indată ce începe migrena.

Știri economice.

Cărți postale (corespondențe) cu 1 ban se vor căpăta în curând în toate locurile, unde se vând marce postale. Cărțile acestea sunt ca și celealte, numai căt au pe marginea de sus și de jos reclame și anunțuri.

Pentru cultura galitelor. Inspectorii pentru prăsirea animalelor au cumpărat anul trecut 3650 cocoși langșan și plimut, 1500 gânsaci de Emden, 500 rățoi de Peching și 800 curcani de bronz și Franța, partea cea mai mare dela plugari dând pentru aceste galite 40 mii de coroane. Toate galitele cumpărate au fost împărțite eară între țărani, cari vor să se ocupe mai înțelepțește cu cultura pasărilor de curte.

Armăsari de prăsilă se vor pune la dispoziția cultivatorilor de cai din comitatul Sibiului în următoarele comune: Alțina, Brad, Hosman, Șura-mică, Marpod, Apoldul-mare, Sibiu, Șelimbăr, Săsciori, Sebeșul-săsesc, Slimnic, Nocrich, Roșia, Vurpăr, și Jina. Taxa de sărit variază în cele mai multe locuri între 2—6 coroane.

Dela „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiu“.

Semințe de distribuit.

(Incunoștiințare).

Vestim prin aceasta pe stimabilii membri ai Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu, că subscrism comitet central va împărți în primăvara a. c. între membrii reuniunii în mod gratuit semințe de trifoiu, de napi de nutreț, de lufernă și eventual și de alte plante folositoare.

Doritorii de a fi împărtășiți să se înainteze cererile până cel mult la 10 Martie n. c. subscrism comitet central.

Membrii împărtășiți în anii trecuți cu semințe, cu altoi, cu pădureți, cu galite, ouă etc. să binevoiască și ne face raport căt mai amănuntit despre modul de purcedere și despre rezultatele obținute.

Sibiu, 19 Februarie n. 1900.

Comitetul central al Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu.

Dem. Comșa, V. Tordășianu,
pres. secretar.

CRONICĂ.

"Călindarul Poporului". Înștiințăm pe iubii nostri cetitori, că din frumosul și cu drept lăudatul "Călindarul Poporului" pe anul acesta se află de vînzare încă puține exemplare. Rugăm deci pe aceia care vreau să aibă Călindarul să grăbească și trimite prețul lui (45 bani) la adresa Tipografia (Sibiu, strada Poplăcii nr. 15).

Maiestatea Sa Monarchul a dăruit din cassetă Sa privată un ajutor de 200 coroane parochiei române gr.-or. din Baconul-mare pentru terminarea clădirii bisericei; 200 coroane parochiei române gr.-or. din Bucium pentru zidirea unei biserici noi, și 100 coroane filialei gr.-cat. din S.-Georgiul-săsesc pentru aranjarea internă a novei biserici.

Dl. Dr. Octavian Vasu, anunță fidanțarea sa cu d.-soara Zoe Damianu, fiica lui Simeon Damianu, avocat în Brașov.

Ziua nașterii P. S. S. episcopului Popea. Sâmbătă, în 10 I. c. v., la Caransebes s'a ținut consistor plenar. După ședință consistorială, presidată de Prea Sfintă Sa domnul episcop diecesan Nicolae Popea, și în care ședință s-au luat decise de însemnatate pentru viața noastră bisericească, asesorii consistoriali au fost oaspeți Prea Sfintei Sale. Intrunii la masa Prea Sfintei Sale și aducându-și aminte de ziua memorabilă 17 Februarie, o zi, care cu $\frac{1}{4}$ de veac înainte a dat naștere capului diecesei Caransebeșului, — oaspeții prin rostul P. O. D. protopresbiter al Lugojului Dr. George Popovici cu cuvinte elocuente, esită din inimă nefățărătă și exprimă sentimentele lor de stîmă și venație față de iubitul prelat pentru meritele sale pe terenul vieții noastre bisericești. Prea Sfintul, adânc emoționat, cu cuvinte părintești mulțumește pentru neașteptata manifestație de iubire și alipire, arătându-și sentimentele inimii sale părintești pentru diecesa Caransebeșului.

Dorim bunului archipăstor încă multe și fericite zile.

Dl. Dr. Ioan Stroia, profesor seminarial, a fost hirotesit întru protopresbiter din partea I. P. Sale dlui archiepiscop Ioan Mețianu. Precum se știe, vrednicul profesor a fost ales unanim ca protopresbiter în tractul Seliștei. Il felicităm din incidentul avansării sale la noua treaptă bisericească și-i dorim rodnică activitate.

Logodnă. Dl. Ioan Popescu, invățător în Hașdate și d.-soara Gisela Jeremicu, fiica notarului din Băisoara fidanțați.

— D.-soara Emilia Popoviciu din Reșița-rom., și dl. Mihaiu A. Simu, inv. în Reșița-mont., logodniți.

Alegere de paroch. Duminecă s'a făcut alegerea de paroch al doilea în comuna Sadu (tractul protopresbiteral al Sibiului). Dintre trei concurenții, majoritatea voturilor a intrunit-o clericul absolut Ioan Bunea din Sadu.

In locul felicitărilor de Anul-Nou au dăruit pentru fondul școalăi gr.-cat. din Cut domnii T. L. Albini 2 coroane; Iosif Vasilca, invățător 1 coroană; Cornel Muntean, adjunct notarial 2 coroane; Stefan Bratu 2 coroane; Ioan D. Deacu, curator prim 1 coroană, pentru care curatoratul bisericesc le aduce mulțumită.

Pecate. Un fecior din Bihor, înainte de a fi asentat, se încurcase cu o fată, cu care avu doi copii. Când a plecat la Oradea, ca să-și facă miliția, își jură unul altuia credință. Biata fată — mamă acum — aflată dela alții, că logodnicul ei, care ajunsese căprar, și-a găsit o altă fată la oraș. Plină de amărăciune, se pune și scrie logodnicului ei o pistolă, în care și face muștrări pentru necredință lui. Epistola aceasta așa de mult l-a lovit pe căprar, încât lăudându-și pușca și-a tras un glonț, rămânând mort pe loc.

Negrijă. În Ghieghi a fost de curând mare ospăt în casa unui țaran de frunte. După obiceiul, care să dovedești și acum de rău, feciorii cari mergeau în fruntea nuntășilor, pușcau mereu din pistoale. Unul a pătit-o așa de rău, că pleșnind țevea pistolului i-a rupt două degete. Rănitul a fost dus la spital.

Noul tarif pentru medici. Foaia oficială publică ordinul ministrului de interne în privința tarifului medical, în care se decide și chestiunea, că oare medicii comunali și cercuali pot să ieșă taxele vechi statorite prin regulament, sau taxele cele noi statorite în ordinație? Ordinul ministerial spune, că pentru acești medici oficiai rămâne în valoare *vechiul tarif*. Prin urmare și de aci înainte medicii comunali și cercuali vor avea să incasseze dela pacienți taxele ce le vor statorii mai dinainte comunele sau taxele regulamentare.

Bătălie țigănească. Din Gilad ni-se scrie: Căldăraș Ioan, Țigan de lae, se inflăcără cu toată puterea inimii lui țigănești pentru Floarea dadii Mihailovici. Bătrânul nu voia însă să i-o dea. Laea se împărți atunci în două partide: una a lui Căldăraș, ceealaltă a lui Mihailovici, și se lăua la luptă. Resultatul a fost săngeros: capete sparte și la Mihailovici o ureche lipsă, ruptă cu dinții de însuși Căldăraș. Gendarmii au arestat întreaga lae.

Cheltuielile Englezilor. Pe Englezi i-a costat până acum răsboiul cu Burii 2000 milioane de coroane.

Câni turbați. În Sibiu a mușcat zilele trecute un câne turbat pe un artilerist. Poliția orașului a pus acum un premiu de 4 cor. pentru orice câne împușcat pe hotarul Sibiului.

Contra concubinajilor. Guvernul a dat de curând o ordinație, prin care hotărăște, că persoanele minorene, cari trăesc necununate, să fie despărțite prin oficiul orfanal. Contra celor majo-reni se poate lupta pe cale socială.

Lupi. Între Cluj și Turda s-au înmulțit foarte tare lupii, cari cuceresc câmpii în haite mari. Pentru nimicirea lor se vor dispune din partea autorităților goane.

Pentru un blid de linte. În Dobrogea trăiau frații Stefan și Iosefa Papp, cari moșteniseră dela părinți o casă de 10 000 cor. Iosefa, care era căsătorită și avea un copil, îl îndupla pe fratele ei să dăruiască partea lui la casă nepotului său. După multe insistări, se învoia și în anul trecut le facă notarul public actul de donație, în care se spune, că Stefan Papp vine nepotului său parte lui la casă pentru un blid de găluște. Anul acesta mor părinții băiatului și acesta vrea să intre în posesiunea casei. Unchiul său însă protestează, sub cuvânt, că sora-sa nu i-a dat blidul de găluște. Lucrul a ajuns acum la judecătorie.

Un Solomon chinezesc. Două mame vin într-o zi la judecător, pirind fiecare pe ceealaltă, că i-ar fi furat copilașul care era în etate de 1 an. Ca să afle pe adevărat mama, trimisă în taină pe un servitor să aducă un pește de mărimea unui copil de un an. După ce i-a spus servitorul — tot în ascuns — că peștele e în odaia vecină, judecătorul ia copilul și-l duce acolo, îl desbrăcă, învelue în hainele lui peștele și reîntorcându-se cu el în sala de judecătă, chiamă femeile să vină cu el la marea din apropiere. Ajunși la țermure judecătorul zise: Fiindcă nu pot afia, care sunteți cu adevărat mama copilului și ca să curm cearta între voi, îl arunc în mare. Zicând acestea aruncă copilul — peștele — în apă. Mama cea adevărată sări numai decât după el, dar neștiind înțelesă, era pe aci să se înnece. Judecătorul pronunță iute servitorului să o scoată din apă și mergând acasă îl dăte copilul.

Bancă poporală în Saschiz. Din Saschiz ni-se scrie: În zilele trecute s-a ținut în Saschiz sinod parochial ordinat, în care, între altele, părintele paroch G. Soneriu s-a întâles cu o parte dintre oamenii mai cu dare de mâna, ca să înființeze în comună o bancă cu numele «Banca Românilor din Saschiz». La aceasta îi îndeamnă pe Români și împrejurarea, că Sașii din comună în anii trecuți au înființat o asemenea bancă, cu care le merge bine; Români însă nu prea se pot ajuta cu dinșa. De aceea părintele Soneriu în 2/15 Februarie a chemat pe Români la un loc și pește 30 de însăși mai cu dare de mâna s-au înscris cu peste 1600 coroane, statorind acția cu 20 coroane, pentru că astfel mai mulți însăși să se poată face membri. Dorim succes!

Uniți în moarte. Într-un hotel din Buda s'a sinucis din înțelegere comună o păreche tinere amoroasă, un lemnar și o cusătoareasă, din cauza că imprejurările materiale nu le permitneau să formeze împreună o familie. Ei au lăsat pe seama poliției următoarea scrisoare: »Noi suntem Ferd. Winkler, lemnar și Rosalia Hummel, cusătoareasă, locuitor din Buda, și murim în comună înțelegere. Ne rugăm, să înștiințați fără nici o cruce pe neamurile noastre, despre cele întemplete, și să ne faceți o creștinească înmormântare.«

Arși de vii. O telegramă sosită spune că Ioan Monza, țaran din comuna Blebea (România) aflându-se acasă cu copilașii săi Aneta în vîrstă de 10 ani și voind să facă focul la vatră, a încercat să toarne niște gaz dintr-un bidon pentru a aprinde mai curând focul. Comunicându-se însă flacără bidonului, care conținea mai bine de 4 litri de gaz, acesta a explodat aprinzând totul din casă. Copilașii înveluiți de flacări au fost găsiți carbonizați, iar săteanul a scăpat ca prin minune, alegându-se numai cu câteva arsuri fără gravitate. Soția săteanului, care fusese în vecini, găsindu-și casa în flacări și copilașii morți a înebunit și voia să se arunce în foc. Cu multă greutate nenorocita mama a fost oprită dela aceasta.

Colonisări pe Ternava-mare. Tabla reg. din Murăș-Oșorheiu a ridicat la putere de drept licitația ținută în anul trecut pe moșia contesei Luisa Haller. Pe baza aceasta statul a cumpărat proprietatea din Ferihaz de 1322 jugăre cat. cu prețul de 350.000 coroane. De oare ce încă de mai nainte mai cumpărase ministrul de agricultură și moșia baronului Szentkereszt Pál din vecinătate, statul are acum la disposiție un complex de 4482 jugăre cat, pentru că se colonizează Săcui.

Avis. Drept răspuns la multele întrebări, ce ni-s'au adresat, atragem atențunea iubișilor cetitorii asupra liste de tablouri publicată la alt loc al «Foli». Ieftinătatea acestor tablouri face cu puțință, ca ori-ce Român bun să-și impodobească casă, pe lângă icoanele sfinte, și cu chipuri adevărat naționale.

Donația lui Eczken. Locuitori „patriotici” din Ludoș și jur, — așa se scrie ziarelor maghiare, — încântați de patriotica donație a lui Eczken, au aranjat zilele acestea o frumoasă sărbătoare în onoarea lui. Cu acest prilej s-a trimis o dejeșă ministrului Durányi, în care patrioții felicită pe ministrul „pentru acțiunea patriotică puritate în părțile ardeleni, prin care și ridici un monument neperitor, ear' ye noi ne deobligi la recunoștință eternă”.

Ministrul a răspuns, dând expresiune speranței, că donația lui Eczken să fie un mijloc puternic de prosperare al Ludoșului.

Când vom putea felicita și noi Români pe un bărbat de-ai nostru ca inițiator la o acțiune contra sistemului de colonisare, inaugurat de Maghiari?

Dela alegerile din 1896 În Drăguș, com. Făgăraș, se întâmplase cu priejul alegerilor din 1896, că locuitorii n-au vrut să primească pe Jidușul candidat Megyeri Kraus Lejos să-și țină vorbirea-program și îscându-se și bătaie din pricina aceasta, gendarmii au pușcat — după obiceiu — în popor. O mulțime de săteni a fost dată pe mâna tribunalului, care însă în septembra trecută i-a absolvat pe toți.

Necrolog. Maria Danciu n. Batină, înv. pens. posesoră de Gherla, fiind vîd. de 20 ani, după viață neobosită, plină de zel și fapte mărețe în creșterea familiei sale, a reșosat în Sălagiu, în Oarța-de-mijloc, la 11 Februarie st. n. a. c., în etate de 52 ani. O deplang eu adâncă întristare fizii, frații, sora și toate rudeniile sale. Fie-i înrîna usoară și memoria binecuvântată!

Dela „Reuniunea sodalilor români din Sibiu” La fondul pentru acuiringerea unui local cu hală de vînzare pe seama »Reuniunii sodalilor români din Sibiu«, au mai contribuit cu câte 20 bani următorii: Alexandru Chif, paroch (Mănăsturulung); Andrei Sovrea, stud. (Baia-mare); Paraschiva Mircea, Stefanel, Silvia, Eleonora și Constanța Mircea (Mediaș); Florian Bologa, paroch, Maria Bologa n. Costea, Florian, Valeriu și Eugen Bologa (Marpod); George Cîtean, înv. (Hunedoara); Valeriu Cîtean, stud.; Ioan Broju, capelan ces. și reg. militar; Dumitru Panfiloiu jun., stud.; Demetriu Panfiloiu, paroch, Maria Panfiloiu n. Streulea (Jina); Petru Paul, paroch, Ana Paul n. Paul (Vultori); Vasile Isailă, paroch, Elena Isailă n. Marian și Maria Isailă (Biertan); Teodor Pănăzan, înv.; Dafina Pănăzan, născ. Domșa, Ioan Bărbat, înv.; Ioan Marele, provisor seminarial; Anica Marele n. Făgărașan, d-șoara Mariță Marele, Vasile Smigelschi, preot; Amalia Smigelschi născ. Bran, Septimiu Smigelschi, (Toti din Sâncel, de pe Tîrnava-mică). Eva Marcu, Ana Banea, Par. Buzdughină, Maniu Cioran, m. măcelar, Ioan Apolzan, Ioan S. Pitariu, George Trifan, Arthur Frodl, George Terean, Ioan Mohan, Aurel Sandi, Nicolae Stoica, Ioan Marcu, Stefan Duca, Ilie Baciu, George Mohan, Valeriu Poponea, Nicolae Bratu, Ioan Spinean, culegători - tipografi; Valeriu Grindean, Ioan Lungociu, Petru Fel-

deorean, George Popadan, Ioan Preda, sodal pantofar; Liviu L. Prașcanu, Nicolae Ișan, măiestru pilar; Un avocat în spe, Un jurist. Petru Stanciu, sod. zidar; Alexandru Nemeș, sod. faur; Oprea Peligrad, cirelar; George Șerban, sod. covrigar; George Baciu, sod. măsar; George Șerbu, sodal lăcătar; Alexandru Rotariu și Gustav Gubitza, sod. măcelari; X Y, Emil B. Berariu, N. N. Isaia Popa, paroch gr.-or. (Ocna); N. N. Ana Quandt născută Klein, Adam Basarab, diacon, N. N. Cornelia Basarab născ. Stanca (Romos); N. N. Ioan Tat, paroch, Paraschiva Tat, născută Borza (Cichișdeal); Ioan Rob, Aurel Fărcaș și Adam Anghel, comercianți, Radu Popa, practicant; ear' protopresb. Romul Mireea (Mediaș) 1 cor. și Emil Vlăsa, propri. (Sâncel) 60 bani.

Apel. În scopul de a nu lăsa pe țărani nostri ca în noaptele cele lungi de iarnă să-și petreacă timpul stând în grupuri mari prin locale de cărcimă, precum și de a-și trece zilele cele scumpe în beutura rachiului, prin ce am văzut că poporul nostru scade atât moralicește cât și materialicește, am făcut început în Dumineca lăsatului de carne (4/17 Febr.) unei societăți, pe care noi am numit-o »Societatea de temperanță«, care numără până în prezent 28 membri, și cari ne-am obligat reciproc a nu mai căcea în localul de cărcimă în un an de zile.

Scopul societății este ca să-și lumineze membrii prin cetarea de foi potrivite cu priceperea lor, precum și cetarea de cărți morale și economice. Deci subcrișii apelăm la generositatea inteligenței noastre române, ca întrucât ne vor vedea scopul de bun, să binevoiască a ne sprințini prin trimiterea de cărți, ca astfel să putem arăta parochienilor că și inteligența noastră sprinținește legămentul lor.

Apelăm cu incredere frățească la toți acei colegi ai nostri din gimnasiu și clerică spre a ne trimite câte o cărticică pentru formarea unei biblioteci scolare-poporale. Jibert (p. Cohalm), Februarie 1901. Ioan Blaga, paroch. Ioan Boldea înv.

O țărancă atacată de urși. În satul Hîja, județul Iași, săteanca Smaranda Stan, ducându-se zilele aceste la pădurarul L. Eftimie, a cărui casă se află așezată în marginea pădurii din vecinătatea satului, a fost întimpinată de o ursoaică însotită de doi pui.

Săteanca văzându-se amenințată, s'a urcat binișor într'un copac.

Ursoaica auzind sgomotul s'a repetit dimpreună cu puii la copac și morând în grozitor, a îmbrățișat trunchiul copacului, incercând a-l desrădăcina.

Pădurarul auzind tipetele femeii, a sosit înarmat cu o pușcă.

La prima descărcătură ursoaica fiind rănită s'a repezit furioasă însfăcând pe pădurar în brațe. S'a încins o luptă înverșunată. Curajiosul pădurar cu ajutorul unui cuțit, după o luptă de un sfert de oră, grav rănit a isbutit a da ursoacei o lovitură mortală.

A doua zi tot satul a venit să vadă ursoaica și pe curajiosul pădurar.

Preotul satului a ținut o predică în biserică lăudând fapta voinească a vrednicului plăies.

Puii ursoacii au închiriat cadrul mamei lor, umplând codri de urlete.

Ei au fost prinși și duși la pădurărie.

Buri în Rusia. Există în Rusia, în guvernamentul Grodus și Volhynia, »mic Transvaal«. Această colonie bură consistă din zece ferme organizate prin 1820. Numărul Burilor este acum de 400 sau 500 suflete.

Populaționea rusă și numesc »Holanderi«, căci acești fermieri sunt emigranți din Holanda. Acești »Holandezi« au același tip ca și coreligionarii lor din sudul Africei: poartă aceeași pălărie tradițională, consacrată tot timpul lor liber cetății Bibliei și se disting prin marea lor cinste și dragoste de muncă.

Ei iubesc pe Ruși și uresc pe Englezi tot atât de pe față ca și frații lor din Africa-australă.

Acesti »Holandezi« ruși trăesc în case solid construite din peatră și au vite în abundanță. Femeile se ocupă cu industria lăptăriei, bărbații cu agricultura. Situaționea lor economică este în general foarte bună și e de atribuit aceasta mai mult sobrietății lor, căci se abțin dela ori-ce beutură alcoolică alta decât berea.

Concurs. Archidiocesa gr.-or. Parochia de cl. III din Tomnatecul-de-jos, protopreb. Brad. Terminul până în 27 Martie n. a. c. — Par. cl. III din Caianel, protopreb. Brad. Terminul până în 25 Martie n. a. c. — Parochia de cl. III din Topârcea, protop. Seliște, concurs repetit. — Parochia de cl. III din Almășul-mic cu filia Bunești, ppresb. Orăștie. Terminul 8 Martie a. c.

Diecesa gr.-or. Arad. Postul de invățător din Fadimac. Emolum. 600 cor. scriptur. 10 cor., confer. 20 c., cortel și grădină de legume $\frac{3}{4}$ jugere, 24 mlemne, dela înmorm. 40 bani, cu liturgie 80 bani. Se cere și presentarea în comună. Termin 11/24 Martie a. c. — Parochia de cl. III din Ignești, ppresb. Buteni (N. Butyi). Termin 11/24 Martie a. c. — Parochia de cl. III. M. Telegd, pprotob. Peșteș, Bihor. Termin 11/24 Martie.

Dela petrecerile noastre. În Seicamare s'a dat în 23 Februarie c. o petrecere foarte reușită, la care a asistat întreaga inteligență și întreg tineretul din comună. Meritul aranjării e al tinerilor domni I. Tudor și Augustin Domșa, cari n'au crutat nimic, ca petrecerea să fie la înălțimea ei.

In Finjeșel (Chișor) s'a aranjat prin domnii I. Sava al Litii, Ioan Dănuț, Nicolau Belbe și invățătorul I. Belbe o petrecere poporala în favorul fondului școlar, care dispune până acum de un capital de 300 coroane, strins din venitul astorfel de producțuni. Venitul curat a fost de 10 coroane 36 bani. Suprasolviri au incurat dela dl V. Dragos, advocaț în Someșu 2 coroane; domnișoara Irma Lovasy, postăriță în Hidraga 40 bani. Considerând scopul pentru care s'a dat petrecerea, n'a fost destul de sprinținită.

Petrecerea din Valendorf, aranjată în 12 Februarie n. în favorul școalei române, bine întocmită, a obținut un succese frumos și un venit curat de 10 coroane 50 bani (suprasolvire dela d-nul Marin János 40 bani). Mult a stăruit pentru reușită harnicul invățător Filaret Deșorean.

»Reuniunea română de cântări din Varadie a dat în 24 Februarie a. c. un concert impreunat cu teatru. Mult a plăcut publicului »Sârba Cojocarilor« în 6 voci, care a fost bisată. Piesa teatrală »Cârlanii« încă a fost succesoasă. Conducătorul Pau Faica poate fi mandru de isprava făcută.

Sub conducerea invățătorului A. Blașiu s'a produs tinerimea din Parta (comitatul Timiș) în favorul înființării unei biblioteci poporale, cu un foarte reușit concert, impreunat cu teatru (Sătenii). Probă de adevărat talent au dat diletanții Pavița Pava, I. Olariu, I. Radaia, N. Pava, I. Nedelcu, S. Olariu, S. Milovan și I. Catina, apoi coristele Iuliana Pava, Anghelina Berlovan, Floare Neagu, Saveta Muntean și Saveta Jurcsă. Jocu-

rile „Bătuta” și „Călușerul” au încoronat totul.

Primul concert în Luncoșoara s'a dat de harnicul învățător Petru Cipou cu tinerimea școlară, în favorul școalei. Suprasolviri au incurs dela următorii: Alexandru Popescu, preot, 1 coroană 40 bani; Alexandru Szepsy, pădurar 1 coroană; Petru Cipou, învățător 1 coroană; Teodor Cipou, jude comunal 60 bani; G. Cipou și soția 80 bani; Moise Cipou, Crăciun Cipou, Manasiu Cipou, faur, Georgiu Cipou, Palaghia Cipou, Ana Cipou, Petru Cipou, Todora Bandulă, Ioan Barbură, Ana Bica, Maria Bica, Floare Leții, Floare Cipou, Elisa-beta Cipou, Ecaterina Popoviciu, Macavei Bandulă, Petru Lup, Nicolau Baticiu, Atanasie Madar, Stefan Baticiu, Ioan Baticiu, Stefan Barbură, Ioan Buf, Teodor Modog, Ilie Baticiu, Hoble Lazar, Petru Madar, Ioan Popoviciu, Alexiu Barbură, Teodor Modog, Ilie Madar, Teodor Madar Ghiurchi, Ioan Domocș, căte 20 bani; Stefan Bradea, Gavril Baticiu, G. Modog, Zaharie Pantă, G. Bradea, Petru Bârna, Gavril Baticiu, căte 10 bani. Tuturor li-se mulțumește.

Știri din piată Făgăraș. Grâu, hl. 9—10 coroane; săcăra 7—7.50; ovăs 4—5; cuceruz 6—8; cartofi 2—3; fasole 8—9; prune uscate 16—20.

Arad. Grâu, hl. 7 coroane 65 bani; cuceruz 5.25; săcăra 7.30; orz 5.50—6.50; ovăs 6.30.

Cluj. Grâu, 100 chlgr. 12—13 coroane 40 bani; săcăra 11.60—12.20; cuceruz 9—9.30; ovăs 10—10.40; orz 10.80—12. Ouă 7 bucăți 40 bani.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

Reuniunea de cântări din Coșteiu. Invitarea a sosit prea târziu. Un raport scurt credem, că va sosi la timp.

Dlui I. Belbe, inv. În gazete n'ai fost atacat, prin urmare răspunsul public trebuie înaintat la forurile bisericești.

Dlui G. David, Juncu. Gleditschia triacanthos, 1 chgr. 1 c. 16 bani, 10 chlgr. 10 c 60 b. Sămânță esențială capătă la Verkaufshalle des landwirtschaftlichen Bezirksvereines in Hermannstadt, Grosser Ring 20.

Dlui I. Rusu, Mártonhegy. După cum ne spune vicenotarul comitat. Sibiu, în privința învățătorilor pens. nu există dispoziție deci nu sunt scutiti.

Ab. nr. 4533, Toracul-mic. Îndată ce publicăm eară ghicituri, și vine rândul. Desigurări întârziate nu le-am putut publica.

Dlui A. Vlădușiu, Mălăncrav. Numărul delă început nu-i mai avem.

Dlui Iacob, Popa, Hidiș. Pentru publicarea anunțului trimite 1 c. 60 b.

Ab. nr. 1639, Bologa. 1. Istoria Transilvaniei de George Barițiu, tomul II, se capătă la W. Krafft, Sibiu, cu 2 fl. și 20 cr. porto. 2. În limba română nu se află, dar' vom publica-o noi la timpul seu.

Ab. nr. 5314. Adreseză-te direct la Reuniunea română de înmormântare în Sibiu*, Fleischer-Gasse.

Dlui Ceortea Angel, Fel-Enyed. Dl acela și-a capătat servitoare.

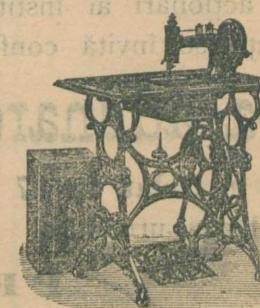
Ab. 574, Sas-Herman. Comasările de Elia Dopp, 40 cr. și 5 cr. porto, dela W. Krafft, librar, Sibiu. — Așteptăm sta-

Ab. 700, Ampoia. D-ta să spui la tribunal, că nu-ți primești ca martor, de oare ce el nici nu te-a cunoscut, după cum poți dovedi.

Pentru redacție și editură responsabil: Andrei Balteș. Proprietar: Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni: Iosif Marschall.

Gustav Dürr, mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,
Sibiu. Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul meu mare și bine asortat cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite din fabrici străine și indigene pe lângă un preț foarte moderat.

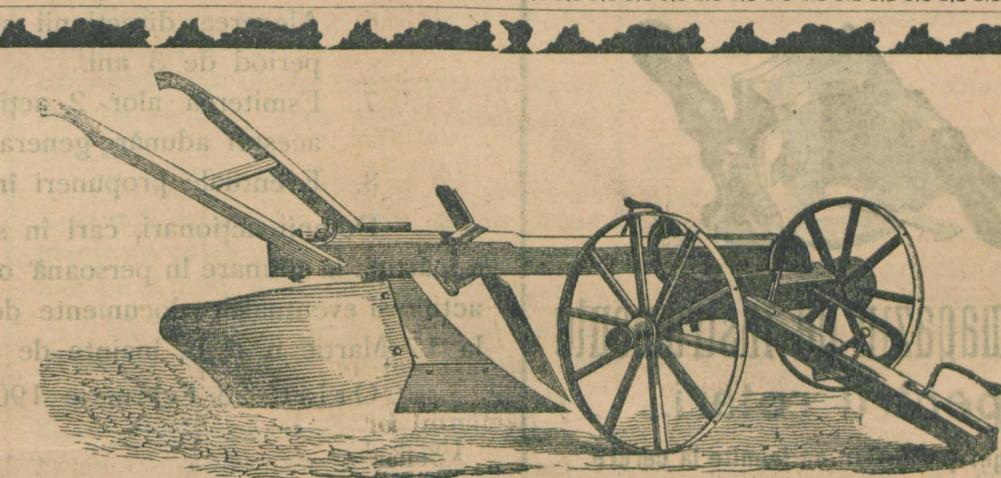
Ca specialitate se recomandă mașinile de cusut:

Seidel & Naumann, G. M. Pfaff.

Toate acareturile mașinilor de cusut de orice fel precum ace, curele, oleiuri fine și altele se află întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de orice fel sunt executate prompt, ieftin și conștientios cu garanție. Pentru fiecare mașină nouă de cusut cumpărată dela mine dau 5 ani garanție.

[10] 4—10

Liste de prețuri se trimit la cerere gratis și franco.

Andreiu Török,

fabrică de mașini agricole și institut de instalații de mori; reprezentanță generală a fabricii de motori cu gaz Langen & Wolf din Viena,

Sibiu — Poarta-Cisnădiei,

recomandă pentru sezonul de primăvară cele mai apreciate și prețuin-denea recunoscute pluguri de întors, pluguri cu o față, pluguri „universal” (sistem Sach), mai departe mașini de semănăt pentru cuceruz și napi, pluguri de săpat, pluguri de mână ordinare, grape de fer s. a. s. a.

Toate cele de calitatea cea mai bună și cu garanție să vînd cu prețurile cele mai ieftine pe lângă condițiunile cele mai avantajoase de plătit.

[11] 2—

Cataloge ilustrate gratis și franco.

Pravurile Korneuburg ale lui Kwizda

pentru nutrirea vitelor

Mijloace dietetice pentru oal, vite cornute și ol.

De 50 ani deja întrebuită în cele mai multe economii de vite la lipsa porției de mâncare, la digestiunea, la îmbunătățirea și sporirea laptei. Prețul: $\frac{1}{4}$ cutie cor. 1.40, $\frac{1}{2}$ cutie 70 bani. Veritabilă numai cu marca de mai sus, de vânzare în toate farmaciile și drogueriile.

Deposit principal la:

Francisc Ioan Kwizda,

furnizor de curte cca. și r. austro-ungar, ger. roman și princ. bulgar.

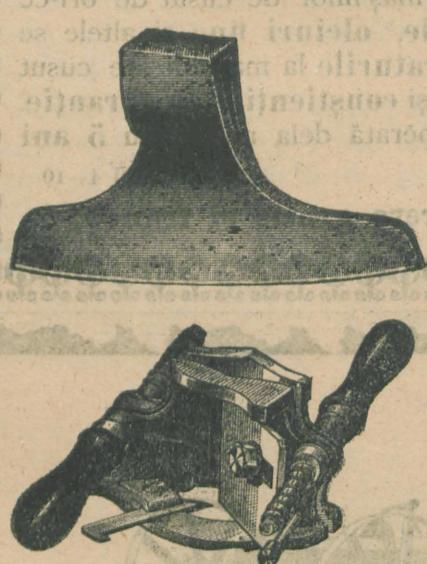
Farmacist în Korneuburg lângă Viena.

Tinér român,

de 25 ani, dispune de avere proprie și moștenire, caută cunoștința unei tinere bine situate pentru căsatorie, de preferat într-o comună, pentru a pute face comerț (boltă). [17] 1-3

Pentru cunoștințe a se adresa scrisori la admin. „Foi Pop.“ sub „Leandru 12“ restant.

Nou magazin de instrumente pentru rotari.

Catalogul prețurilor se trimite la cerere.

Densemenea se trimit cataloge ilustrate despre:

Aparate de măsurat și signat.

Instrumente pentru măsuri și sculptori.

Cuțite pentru gilău. — Cuțite de încrastat.

Cuțite pentru bugnari, dogari și rotari.

Chei cu șurup. — Instrumente pentru tinichigii.

Cuți. — Garnituri pentru clădiri (traverse).

Cuptoare. — Frigători.

Mucava pentru coperis — Tablă de isolare.

Trestie pentru strucatură. — Ciment.

Carbuni de peatră și coacs.

Stropitori de plante (apăr. pentru peronospora).

Unelte pentru cultivarea albinelor.

Teascuri de copiat. [18] 2-5

Curse pentru tot felul de animale.

Recusite de vînat și scrîmă.

Damelor le recomand depășitul meu de pieptene îndoite.

Carol F. Jickeli,

Sibiu, Piața-mică nr. 32, la „Coasa de aur“.

A apărut și se afă de vînzare la „Tipografia“, soc. pe acțiuni în Sibiu

Anuarul I.
al
„Renniunii sodalilor români din Sibiul“,
euprîzînd
unele date dela intemeierea ei până la
31 Decembrie 1899

publicat de

Comitetul Reuniunii.

Prețul 1 cor. 20 bani, cu porto postal 1 cor. 40 bani.

„BRĂDETUL“,
INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII ÎN ORLAT.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii »BRĂDETUL«, societate pe acții, se invită conform §-lui 19 din statutele societății la a

VII-a adunare generală ordinată,

care se va ține în Orlat, la 17 Martie n. a. c., la 11 ore a. m., în edificiul institutului, pe lângă următorul

PROGRAM:

- Raportul direcției despre rezultatul anului de gestiune 1900 și propunerile acesteia.
- Raportul comitetului de supraveghere și propunerile acestuia.
- Decisiune asupra compturilor anuale și asupra împărțirii profitului curat.
- Statorarea salariilor oficialilor, a marcelor de prezentă pentru membrii direcției și comitetului de supraveghere pe un nou period de 3 ani.
- Pertractarea regulamentului intern presentat de direcție.
- Alegerea direcției și a comitetului de supraveghere pe un nou period de 3 ani.
- Esmiterea alor 2 acționari pentru verificarea procesului verbal al acestei adunări generale.
- Eventuale propunerile în marginile statutelor.

Domnii acționari, care în sensul §§. 20 și 21 statutele societății, doresc să participe la adunare în persoană ori prin plenipotenți, sunt poftiți să-și depună acțiile și eventualele documente de plenipotență la cassa institutului cel mult până la 17 Martie n. a. c., înainte de deschiderea adunării.

Orlat, 23 Februarie 1900.

[16] 1-1

Direcționea.

Active

Contul bilanțului pro 1900.

Pasive

1 Cassa în numără	5278	41	1 Capital de acțiuni, 500 à 50 coroane	25000	—
2 Imprumuturi pe obligații	181519	68	2 Depuneri spre fructificare	210633.71	
3 Escompt	58110	—	Fond de binefaceri	1173.36	
4 Avere imobilă	721	22	Fond de rezervă	10204.60	222011 67
5 Efecte	408	—	3 Interese transitoare	2598	27
6 Anticipații	1366	83	4 Dividendă neridicată	97	—
7 Mobilier	786.—	—	5 Profit curat	5504	93
10% amortisare	78.60	—			
8 Diversi debitori	7095	33			
	255206	87			

Esiri

Contul profitului și perderilor pro 1900.

Întrate

1 Interese la depuneri	11212	73	1 Interese după imprumuturi	17842	90
2 Interese de reescompt	17	81	2 Interese de întârziere	775	41
3 Spese administrative:			3 Provisionsi	4439	35
a) spese de cancelarie	1489.73	—	4 Competiție	212	98
b) contribuție directă	999.18	—			
c) arunc cottsens și camera	159.33	—			
d) darea după interele depunerilor	1121.27	3719			
4 Salare	1820.—	—			
Marce de prezentă	847.—	—			
5 10% amortisare din mobilier	78	60			
6 Perdere	70	06			
7 Profit curat	5504	93			
	23270	64			
	23270	64			

Orlat, la 31 Decembrie 1900.

Dr. George Prunaș m. p., Dion. P. Decei m. p., Ioan Manta m. p., Lud. Pesamosca m. p. președinte. secretar-controlor. vice-președinte. comptabil.

Dionisiu Aaron m. p., Ioan Popescu m. p., Valeriu Popoviciu m. p., Ales. Dregan m. p. membru în direcț. membru în direcț. membru în direcț. cassar.

Subsemnatul comitet de supraveghere am esaminat bilanțul present, precum și contul profitului și al perderilor și le-am aflat în deplină consonanță cu registrele principale și auxiliare.

Orlat, la 22 Februarie 1901.

Dr. Stroia m. p. Ioan Ivan m. p. Valeriu Arseniu m. p.